

THUIS IN ASTEN, HEUSDEN EN OMMEL

Voorwoord: Asten zoals het was, Asten zoals het wordt	4
Inleiding: Een herkenbare en duidelijke middenpartij	6
Onze prioriteiten voor 2022-2026	8
I Wonen: overal, snel en voor iedereen!	10
Bouwen, bouwen, bouwen... Iedereen verdient een kans op de woningmarkt	
II Investeren in aantrekkelijke en leefbare kernen	15
Een bruisend centrum als visitekaartje van Asten Een mooie, schone en (verkeers)veilige omgeving Asten heeft het: de beste maatschappelijke voorzieningen	
III Naar een nog vitaler buitengebied	21
Transformatie in de agrarische sector samen met elkaar Ieder gebied vraagt om een eigen oplossing Een groener Asten: ook ruimte voor natuur en milieu	
IV Een gezonde en zorgzame gemeenschap: iedereen telt mee!	28
Voorkomen is inderdaad beter dan genezen Zorg en ondersteuning met oog voor de persoon zelf Het goud van onze samenleving: mantelzorgers en vrijwilligers	
V Klimaat en energie: onze gezamenlijke opgaven	35
Lokaal aan de slag met de energietransitie Actie ondernemen tegen de gevolgen van klimaatverandering Nadenken over een meer duurzaam Asten	
VI Ondernemend Asten: versterk de lokale economie	40
Aandacht voor het midden- en kleinbedrijf (MKB) Recreatieve en toeristische parel in de Peel Genoeg en de juiste handjes voor de arbeidsmarkt Mobiliteit en bereikbaarheid van Asten, Heusden en Ommel	
VII Verder werken aan een betrouwbare overheid	47
Een veerkrachtig bestuur Er zijn voor de inwoners, optimale dienstverlening Burgerparticipatie als middel naar een nog betere gemeente In een veilige omgeving kunnen wonen, werken, leven	

VOORWOORD: ASTEN ZOALS HET WAS, ASTEN ZOALS HET WORDT

Werken aan het vernieuwd perspectief

Op Facebook is er de populaire groep 'Asten zoals het was'. Tal van Astenaren plaatsen daar foto's van hoe Asten, Heusden en Ommel er vroeger uitzagen en wie er hebben gewoond. Als die foto's iets aantonen, dan is het wel hoe snel onze drie kernen de voorbije decennia zijn veranderd. Het aantal woningen is sterk toegenomen, er zijn nieuwe gemeenschapshuizen en scholen gebouwd, de verkeerssituatie is als gevolg van de groei sterk gewijzigd en meer en meer ondernemers hebben zich in Asten gevestigd. Als we kijken naar de vraag naar (betaalbare) woningen, ontwikkelruimte voor bedrijven en investeringen die nodig zijn voor klimaatveranderingen en nieuwe energie, dan blijven de ontwikkelingen elkaar snel opvolgen.

De groei in welvaart, economie en inwoneraantal is belangrijk, maar is één kant van de medaille. Al langere tijd schommelt het vertrouwen in de politiek, profiteert niet iedereen mee van de economische groei en is er verdeeldheid binnen de samenleving. De Coronacrisis heeft negatieve gevoelens versterkt. Als inwoners van Asten, Heusden en Ommel zijn we er gezamenlijk voor verantwoordelijk, dat we onze kernen op een positieve manier blijven ontwikkelen met waardering voor het dorps- en groene karakter, met de kenmerkende gemeenschapszin en met oog voor inwoners, die onze hulp kunnen gebruiken.

Zoals gezegd schommelt het vertrouwen in de politiek, maar het is diezelfde politiek die een nieuw perspectief kan laten zien en het voortouw daarin kan of misschien wel moet nemen. Voor de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022 hebben wij als lokale afdeling van het CDA een verkiezingsprogramma opgesteld, waarin staat beschreven hoe wij Asten, Heusden en Ommel verder willen ontwikkelen naar een 'Asten zoals het wordt'. Dat hebben we gedaan op een manier, die past bij hoe wij als CDA politiek willen bedrijven: van onderop en niet *topdown*, door middenin de gemeenschap te staan en luisteren naar wat er bij mensen leeft.

Totstandkoming verkiezingsprogramma

We hebben een verkiezingsprogramma commissie samengesteld bestaande uit 8 personen, leden en niet-leden. Vervolgens hebben wij tientallen gesprekken gevoerd met inwoners die werken in de zorg of op het gebied van welzijn, de woningbouwsector, het onderwijs en de financiële dienstverlening, ondernemers, mensen die zich inzetten voor natuur en milieu, et cetera. Het resultaat van deze gesprekken en later de inbreng van CDA-leden en discussies met de verkiezingsprogramma commissie hebben uiteindelijk geleid tot '*Thuis in Asten, Heusden en Ommel*'. Het is een verkiezingsprogramma geworden met een gezonde dosis ambitie op terreinen als wonen, gezondheid, veiligheid, natuur, klimaat en energie, ondernemerschap en centrumontwikkelingen. Hopelijk is het ook een verkiezingsprogramma geworden, waarin veel inwoners van Asten, Heusden en Ommel zich herkennen en vertrouwen in hebben.

Namens de verkiezingsprogramma commissie bedanken wij alle mensen, die hebben bijgedragen aan de totstandkoming van dit programma. Het oprechte enthousiasme waarmee mensen vertellen over hun Astense woon-, werk- of leefomgeving verdient een passend vervolg in de lokale politiek. '*Thuis in Asten, Heusden, Ommel*' vormt dan ook een prima basis voor de verkozen CDA-politici om verder te bouwen aan een eerlijke, betere en mooiere gemeente Asten.

Adri Geerts, Voorzitter verkiezingsprogramma commissie
John Bankers, Lijsttrekker CDA Asten Heusden Ommel 2022

INLEIDING: EEN HERKENBARE EN DUIDELIJKE MIDDENPARTIJ

Tijd voor eerlijkheid en daadkracht

Iedere tijdsperiode kent haar eigen uitdagingen, maar de uitdagingen van deze tijd zijn aanzienlijk in aard en omvang. De Corona-crisis vraagt sociaal en economisch veel van de samenleving. De kloof tussen inwoners die wel en niet mee kunnen in onze maatschappij neemt toe. Het klimaat verandert snel en stelt ons voor uitdagingen op het gebied van energie, milieu en klimaatadaptatie. De woningmarkt is oververhit en de doorstroombmogelijkheden voor bijvoorbeeld senioren zijn veel te beperkt. Het zijn slechts enkele voorbeelden van mondiale of landelijke ontwikkelingen, die hier in Asten hun uitwerking hebben.

Het is aan de politiek in samenwerking met inwoners, instellingen en bedrijven om de juiste oplossingen te vinden voor de vraagstukken van nu. De lokale politiek speelt daarbij een belangrijke rol. Niet alleen omdat een toenemend aantal taken van het rijk bij de gemeenten wordt belegd, maar ook omdat voor veel inwoners de gemeente nog altijd de dichtstbijzijnde overheid is. Als lokale afdeling van het CDA willen wij met dit verkiezingsprogramma inzicht geven in hoe wij de vraagstukken van nu met elkaar willen oppakken. Het beeld dat wij met *‘Thuis in Asten, Heusden, Ommel’* schetsen is een ambitieus verhaal, met uitgesproken standpunten zodat inwoners van onze gemeente weten wat ze van ons mogen verwachten, maar het is tegelijkertijd ook een reëel verhaal. Het vertrouwen van inwoners in de politiek is niet gebaat bij loze beloften, maar bij eerlijke verwachtingen en concrete daden.

Het CDA Asten-Heusden-Ommel zet de komende jaren in op het ontwikkelen van de gemeente Asten tot een hoogwaardige woongemeente, waar volop gebouwd wordt voor diverse groepen (jongeren, senioren, sociale huurwoningen), waar lokaal ondernemerschap de kans krijgt om zich te ontwikkelen en waar de belangrijkste voorzieningen goed functioneren: gemeenschapshuizen, sportvoorzieningen en scholen. De woongemeente die wij als CDA voor ogen hebben krijgt extra glans door het groene karakter van onze gemeente, waar inwoners en toeristen kunnen genieten van een uitgestrekt buitengebied en unieke natuurgebieden.

Lokaal verankerd, landelijk verbonden: onze visie op de samenleving

Het CDA is van oudsher een brede volkspartij, die in alle lagen van de gemeenschap is geworteld en waar iedereen zich bij thuis kan voelen los van leeftijd, geartheid, geloof of achtergrond. Als lokale afdeling van het CDA staan wij ook voor die inclusieve, kleurrijke samenleving. Binnen de kaders die we met elkaar afspreken, moeten mensen vrij zijn om te doen en te denken naar eigen inzicht. Dat brengt ons ook naar onze lokale afdeling zelf. Als lokale afdeling zijn wij verbonden met het CDA, maar in de praktijk handelen wij volledig autonoom. Wij krijgen geen orders vanuit Den Haag of Den Bosch. Wel gebruiken wij ons (CDA-)netwerk met andere overheden om de Astense belangen te dienen. Wat ons onderling bindt, dat is de visie op de politiek.

In de visie van het CDA staan de gemeenschap en de betrokkenheid van inwoners bij hun eigen (kerk)dorp, vereniging, buurt of bedrijf centraal. Wij geloven erin, dat als je mensen de ruimte geeft om zichzelf of de omgeving om hen heen te ontwikkelen, daar veel mooie dingen uit naar voren komen. Het geven van vertrouwen door de overheid en het nemen van verantwoordelijkheid door inwoners voor de eigen woonwerk- en leefomgeving gaan bij ons dus hand in hand. Die waardering voor het maatschappelijk initiatief onderscheidt onze partij ook van linkse partijen, die traditioneel de oplossing meer bij de overheid zoeken

of van rechtse partijen, die meer in marktwerking geloven. Als CDA willen wij, meer dan andere partijen actief de verbinding zoeken en onderhouden met inwoners. Wij staan middenin de samenleving, werken met die samenleving samen en willen hen de positie geven om mee te denken en te doen: van inspraak naar samenspraak.

Tegelijkertijd is het een illusie om te denken, dat iedereen altijd volledig mee kan doen. Er zijn mensen in onze samenleving die als gevolg van bijvoorbeeld een ziekte, een beperking of privéproblemen een beroep moeten doen op de hulp van anderen of die van de gemeente. Voor ieder mens geldt dat hij of zij graag hulp ontvangt op het moment dat dit nodig is. Dat betekent dat de gemeente Asten de menselijke maat zichtbaar en voelbaar moet maken in de richting van inwoners die hulp nodig hebben. Het CDA wil inwoners ook stimuleren om zorg voor elkaar te dragen. Uiteindelijk vergroot dat ook de onderlinge samenhang, die past bij de Astense, Heusdense en Ommelse samenleving.

Het CDA is ook een politieke partij, die nauwlettend kijkt naar wat ons handelen nu voor gevolgen heeft in de toekomst. Wij schuiven problemen niet voor ons uit en afwikkelen op toekomstige generaties. Dat betekent dat wij van een gemeente verwachten, dat er goed financieel beleid wordt gevoerd. Inwoners moeten er op kunnen vertrouwen dat er verstandig met belastinggeld wordt omgesprongen. Daarnaast dragen wij gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor onze natuur en cultuur. Wij willen dat Asten, Heusden en Ommel hun eigen identiteit behouden en waar verantwoord wordt omgegaan met ons (culturele) erfgoed, landschapselementen en de omliggende natuurgebieden.

Wij zijn ons er van bewust dat het vertrouwen van inwoners in de politiek schommelt. In het afgelopen Corona-jaar is dat nogmaals duidelijk geworden. Het CDA wil dat vertrouwen lokaal waarmaken door duidelijk te communiceren over wat wel en niet kan, als betrouwbare en dienstbare overheid te handelen en onrecht te bestrijden. Een samenleving kan pas optimaal functioneren, als de gemeente zorgt voor een veilige en eerlijke omgeving, waar over en weer respect is voor elkaar en er ook begrip is voor soms afwijkende standpunten.

Dit is 'Thuis in Asten, Heusden en Ommel'

Dit is onze koers, dit is wie wij als CDA in de kern zijn: samen met inwoners, door vertrouwen te hebben in de kracht van de samenleving, door oog te hebben voor kwetsbare inwoners, door verantwoordelijkheid te nemen voor toekomstige opgaven en door duidelijk en betrouwbaar te zijn. Die rode draad keert in ons gehele verkiezingsprogramma terug.

Zoals eerder in de inleiding staat geschreven, geven wij bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2022 duidelijk aan, waar wij voor staan. Het CDA is een middenpartij, maar ook een middenpartij kan uitgesproken zijn. Inwoners verwachten en verdienen het ook, dat zij weten waar ze aan toe zijn. Bij het bepalen van onze keuzes kijken wij naar landelijke ontwikkelingen, waar wij lokaal mee te maken krijgen, maar ook naar typisch Astense vraagstukken. Op die manier is een zo compleet mogelijk verkiezingsprogramma ontstaan, waarin wij dus concrete voorstellen doen over hoe wij Asten, Heusden en Ommel de komende jaren voor ons zien en willen ontwikkelen.

Het verkiezingsprogramma vormt de komende jaren tevens de basis voor onze samenwerking met andere politieke partijen in Asten, want uiteindelijk heb je elkaar nodig bij het besturen van een gemeente. Dat doen wij zoals men van ons mag verwachten: vanuit het midden, vanuit de verbinding en vanuit het idee dat de plannen uit 'Thuis in Asten, Heusden en Ommel' onze gemeente verder kunnen brengen.

BOUWEN, BOUWEN, BOUWEN!: Nog meer en nog sneller bouwen, dat is het enige dat telt. Het CDA wil bouwen in alle drie de kernen, woningen voor starters realiseren, woningen voor senioren bouwen om de doorstroming op de woningmarkt te verbeteren én tijdelijke woningen bouwen bijvoorbeeld *tiny houses* om snel iets aan de woningnood te doen.

HOOG TIJD VOOR BETAALBARE WONINGEN: laat inwoners naar eigen inzicht bouwen (in CPO), zorg voor een starterslening die met woningprijzen meegroeit, hou vast aan het anti-speculatiebeding en de zelfbewoningsplicht om speculeren met woningen tegen te gaan en de gemeente geeft zelf grond uit zodat inwoners zelf kunnen bouwen en ontwikkelaars geen (te) hoge prijzen voor nieuwbouwwoningen kunnen vragen.

INVESTEER IN BRUISENDE CENTRA IN ASTEN, HEUSDEN EN OMMEL: maak van het Astense centrum een aantrekkelijker gebied met meer groen op de Markt, de Burgemeester Frenckenstraat en het Koningsplein en knap het Burgemeester Ploegmakerspark eindelijk op. Voor de kern van Asten kiest het CDA voor een zo autoluw mogelijke Markt. In Ommel en Heusden maken wij werk van eveneens groene pleinen, die we samen met de inwoners (verder) willen ontwikkelen, zodat dit ook bruisende centra worden of blijven.

ER KOMT EEN NIEUWE SPORTHAL INCLUSIEF ZWEMBAD: de huidige sporthallen De Schop en de gymzaal Schoolstraat zijn afgeschreven. Hoog tijd voor vervanging. Het CDA wil dat de gemeente in overleg met inwoners en gebruikers van de sporthallen een plan ontwikkelt voor een nieuwe sporthal inclusief zwembad, want een zwembad is nodig voor een dorp dat aantrekkelijk wil zijn voor jong en oud. Het CDA is voorstander van verplaatsing van de Schop naar bijvoorbeeld de omgeving van de Beatrixlaan.

GEEF RUIMTE AAN DE LOKALE ECONOMIE: de lokale economie vraagt om meer bedrijfsruimte en dus is er noodzaak tot uitbreiding van het huidige bedrijventerrein. Het CDA wil die ruimte aan lokale ondernemers bieden en tevens investeren in de revitalisering van de huidige bedrijventerreinen en met ondernemers het gebrek aan de juiste handjes aanpakken.

TRANSFORMATIE IN HET BUITENGEBIED MÉT ELKAAR: discussies over onteigening en uitkoop horen thuis in Den Haag. De transformatie van het buitengebied geven we in Asten, Heusden en Ommel met elkaar vorm. We bieden ruimte aan gezonde agrarische familiebedrijven en onderzoeken de ruimte voor moderne ruilverkaveling om de balans in het buitengebied te bewaren. Stoppende boeren begeleiden we naar een nieuwe invulling van de locatie met sloop van stallen om verpaupering in het buitengebied tegen te gaan. Verder gaan we gebiedsgericht aan de slag, daar waar het nodig is: Waardjesweg-Hazeldonk, Diesdonk, Kleine Heittrak, de Peel.

VAN EVENEMENTENTERREIN TOT BOSSEN: TIJD VOOR MEER GROEN: voor iedere inwoner planten wij er één boom bij (17.000 in totaal), onze huidige bossen versterken we naar meer natuurbossen, de entree op de Heesakkerweg vanuit Someren wordt een laan met bomen en struiken en het Evenemententerrein vormen wij om tot één geheel als echt dorpspark.

ASTEN ALS TOERISTISCHE PAREL: benut de potentie van Asten als toeristische gemeente door te investeren in (eenduidige) wandel-, fiets- en ruiterspaden. Het CDA staat voor blijvende steun aan het museum en meer campagne met 'Land van de Peel' om onze regio echt op de kaart te zetten.

ASTEN STAAT VOOR AMBITIE: de gemeente Asten heeft de zaken financieel goed voor elkaar. Nu is het ook tijd om gedurfd te investeren in bovenstaande plannen. Maak werk van een mooie groene woongemeente, ga met inwoners en bedrijven aan de slag, werk resultaatgericht, tijd voor actie!

...dát maakt Van Wanrooij

**binnenkort
in verkoop**

Loverbosch, fase 3

12 starterswoningen, 17 rijwoningen,
24 tweekappers en 1 vrijstaande woning

Adriaan van den Heuvel
T 0492 - 66 18 84

www.woneninasten.nl

W Van Wanrooij
Projectontwikkeling

Verkeersbord 3

1. WONEN: OVERAL, SNEL EN VOOR IEDEREEN!

Het is onder veel inwoners in rap tempo een van de grootste zorgpunten geworden: een betaalbare of passende woning. De economie in de regio groeit, het aantal mensen dat zich in onze gemeente wil vestigen stijgt en dat is te merken aan zowel het aantal beschikbare woningen als de prijs van woningen. Voor starters is het lastig om een plek op de woningmarkt te krijgen. Voor senioren is het dan weer moeilijk om naar een passende woning door te stromen, waardoor voor gezinnen onvoldoende woningen vrijkomen om naar door te stromen. Daarnaast is er de wens vanuit de kleinere kernen om te bouwen in Heusden en Ommel om ook daar de leefbaarheid overeind te houden én is er de vraag naar voldoende huurwoningen in de gemeente Asten, zodat iedereen zich in Asten, Heusden of Ommel kan vestigen.

De voorbije tien jaar zijn er meerdere startersprojecten gerealiseerd, is er gebouwd op Loverbosch of in Heusden-Oost en her en der zijn er inbreidingsplannen geweest. Maar in algemene zin is er te weinig gebouwd om de stijgende vraag naar woningen het hoofd te bieden. De komende jaren moeten in het teken staan van een inhaalslag op de woningmarkt. Het motto is voor het CDA simpel: bouwen, bouwen, bouwen. Niet alleen omdat we inwoners een passende plek willen bieden om te wonen. Meer woningen en dus ook meer inwoners zijn belangrijk voor de regionale economie (voldoende werknemers voor bedrijven), voor een levendig centrum (inwoners die er winkelen en verblijven) én voor de belangrijkste voorzieningen in ons dorp. Voorzieningen als basis- en middelbare scholen, gemeenschapshuizen en verenigingen zijn afhankelijk van voldoende (jonge) inwoners.

§ 1.1 Bouwen, bouwen, bouwen

❖ Verder naar voren halen van de woningbouwplannen: Loverbosch fase 4

De gemeenteraad heeft de plannen voor het woningbouwprogramma in de gemeente Asten in 2021 versneld. Er wordt straks gebouwd in onder andere Heusden-Oost, Loverbosch fase 3, de vrijkomende locaties van drie basisscholen en in Ommel. Voor het CDA is dit niet voldoende. Wij willen gelet op de woningmarkt een hogere ambitie uitspreken. Bovenop de huidige versnelling willen wij de verdere ontwikkeling in de wijk Loverbosch (fase 4) met minimaal 200 woningen. Om het voorzieningenniveau in Asten naar de toekomst toe ook te waarborgen wil het CDA dat de gemeente in deze wijk aantrekkelijke woningen ontwikkelt voor (jonge) gezinnen.

❖ Realisatie tijdelijke woningbouwvormen: minimaal 30 tiny houses / circulaire woningen

Om de actuele woningnood te verhelpen wil het CDA dat de gemeente Asten werk maakt van tijdelijke woningbouwvormen als *tiny houses* en tijdelijke circulaire woningen. Die woningen kunnen er relatief snel staan en verlichten daarmee de woningnood voor met name starters. In de komende vier jaar wil het CDA onder duidelijke voorwaarden 2 pilotprojecten realiseren met in totaal minimaal 30 woningen.

❖ Bouw van minimaal 50 gelijkvloerse woningen met tuin voor senioren

Het CDA wil 50 gelijkvloerse woningen met tuin (bungalows) realiseren voor de groep 50-plussers, die wil doorstromen op de woningmarkt, waardoor gezinswoningen vrijkomen voor jongere gezinnen. Op dit moment zijn er in Asten veel te weinig woningen voor senioren. Wij willen een flink aantal levensloopbestendige woningen bouwen in zowel de sociale huursector, de particuliere huursector (middenhuur) en koopsector. Bij voorkeur komen deze woningen in de buurt van voorzieningen, maar dat hoeft niet uitsluitend. Wij denken daarbij aan bijvoorbeeld de Sterrenwijk (nabij de Beiaard), te zijner tijd

bij de renovatie of nieuwbouw van het Deken van Pelthof en bij nieuwbouwplannen in Heusden, zodat (gezonde) senioren ook in die kern kunnen blijven wonen.

Onderzoek daarnaast de behoefte in de gemeente Asten onder senioren om bij elkaar in een zogeheten hofje te wonen. Elders in Nederland zijn deze hofjes een succes. Senioren kunnen hier zelfstandig wonen, er wordt naar elkaar omgekeken en bewoners helpen elkaar waar nodig. Het CDA wil dit soort initiatieven op inbreidingslocaties en/of in nieuwe woonwijken.

❖ **Passende zorgwoningen: proeftuin voor zorg en wonen voor senioren in Asten**

In de gemeente Deurne is er een proeftuin, waarin zorgaanbieders, woningcorporaties en de gemeente onder gemeentelijke regie samenwerken bij het onderwerp zorgwoningen. Samen kijkt men hoeveel zorgwoningen er nodig zijn en welke zorgvraag er is onder inwoners. Op die manier staat de vraag van inwoners voorop en niet het afzonderlijke belang van een specifieke zorgaanbieder. Het CDA waardeert deze manier van werken en pleit voor een eigen proeftuin in Asten, zodat er nu en in de toekomst voldoende en passende zorgwoningen zijn.

❖ **Meer ouderen dus meer mogelijkheden voor (pre)mantelzorgwoningen**

Ook in de gemeente Asten is sprake van vergrijzing. Met een grotere groep senioren is het wenselijk om het woonbeleid daarop aan te passen. Dit helpt senioren een passende plek te bemachtigen en zorgt meteen voor doorstroming op de woningmarkt. Om die reden wil het CDA de mogelijkheden voor mantelzorgwoningen verruimen. Zo moet het mogelijk zijn om vooruitlopend op een hulpbehoevende situatie onder voorwaarden al een tijdelijke woning toe te staan bij een andere woning. Het CDA wil dat een nieuw college onderzoek doet naar verruiming van het beleid rondom mantelzorgwoningen.

❖ **Vrijkomende basisschoollocaties: bouw voor een mix van jong en oud**

Voor de ondergrond van de vrijkomende schoollocaties van de Bonifatiuschool, Lambertusschool en het Lover wil het CDA een mix van ten minste woningen voor starters en voor senioren met als doel ook hier starters op de woningmarkt een kans te geven en senioren de mogelijkheid te geven om een passende woning te vinden. Twee van de drie locaties lenen zich ook voor senioren, omdat deze locaties dichtbij (de voorzieningen in) het centrum zijn gelegen. Hier dient ruimte te worden gemaakt voor onze senioren.

❖ **Blijven bouwen in Ommel: het CDA staat voor 1000+**

In Ommel moet de komende jaren vol worden ingezet op woningontwikkeling in het gebied achter de Jan van Havenstraat en de Kloosterstraat. Het maximaal aantal te bouwen woningen in dit gebied moet zo snel mogelijk worden gerealiseerd. Kijk in dit traject ook serieus naar de wens van jonge inwoners om gezamenlijk te bouwen in collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO).

❖ **Niet stilzitten in Heusden: maak inzichtelijk waar Heusden in toekomst verder kan uitbreiden**

De huizen in de nieuwbouwwijk Heusden Oost worden razendsnel verkocht. Om te voorkomen dat er straks opnieuw geen huizen beschikbaar zijn in Heusden willen we nu actief kijken, waar Heusden verder uitgebreid kan worden. In de nieuwe raadsperiode moet inzichtelijk zijn gemaakt, welke plek in Heusden daarvoor in aanmerking komt. Op die manier bereiden wij ons nu al voor op de woningbouwplannen van de (nabije) toekomst.

§ 1.2 Iedereen verdient een kans op de woningmarkt

❖ **Bouwen met visie: maak plannen over bouwen, leefbaarheid en duurzaamheid**

De woonvisie van de gemeente Asten is achterhaald, terwijl wonen het belangrijkste vraagstuk van deze tijd is. Het CDA vindt dat er een nieuwe woonvisie moet komen, waarin de gemeente aan inwoners van onze gemeente en partners als woningcorporaties duidelijk maakt, welke plannen er zijn met betrekking tot wonen, waar we die plannen gaan ontwikkelen en op welke manier. In een nieuwe woonvisie moet ook voldoende aandacht zijn voor thema's als leefbaarheid en veiligheid in wijken, zorg en het verstrekken van woningen met urgentie.

❖ **De inwoner is aan zet: bouw vraaggericht**

Asten moet zich ontwikkelen naar een gemeente waar meer vraaggericht kan worden gebouwd. Dat betekent inzetten op zelfbouw, CPO-projecten en alternatieve woonvormen. Het CDA wil meer bouwprojecten waar de inwoners zelf kunnen bepalen wat er wordt gebouwd.

❖ **Hogere woningprijzen = hogere starterslening**

De gemeente Asten biedt een starterslening aan. Het maximaal te lenen bedrag is al eens verhoogd, omdat ook de huizenprijs fors zijn gestegen. Het CDA Asten-Heusden-Ommel wil het voor jongeren mogelijk maken om in onze gemeente te blijven wonen. Dat betekent dat als de huizenprijzen blijven stijgen, wij willen dat het maximaal te lenen bedrag opnieuw wordt aangepast.

❖ **Speculeren met woningen voorkomen, huizen zijn er om in te wonen**

Het CDA is voor de zelfbewoningsplicht en het anti-speculatiebeding, zodat investeerders niet kunnen speculeren met de schaarse woningen. Het CDA wil bij woningbouwplannen afdwingen dat gebouwde huizen alleen voor woningzoekenden in aanmerking komen.

❖ **Regie vanuit de gemeente om huizen betaalbaar te houden**

De gemeente Asten moet de regie houden op nieuwbouwprojecten, zodat de gemeente de maximumprijzen voor een nieuwbouwwoning kan bepalen en woningen voor iedereen in Asten betaalbaar blijven. Op dit moment worden er onvoldoende regels opgelegd, waardoor nieuwbouwwoningen voor te hoge bedragen van de hand gaan en wonen in Asten, Heusden of Ommel veel te duur wordt.

❖ **Nieuwe woningen bestaan voor minimaal 25% uit sociale huurwoningen**

De gemeente Asten is en moet een gemeente blijven, waar iedereen moet kunnen wonen ongeacht de inhoud van de portemonnee. Van alle nieuw te bouwen woningen wil het CDA minimaal 25% sociale huurwoningen bouwen, zodat het voor iedereen in Asten mogelijk is en blijft om hier te wonen.

❖ **Verbeter samen met woningcorporaties de leefbaarheid in wijken**

De leefbaarheid in wijken met relatief veel sociaal huurwoningen komt onder druk te staan, omdat veel huurders een mindere draagkracht hebben. Het CDA wil dat de gemeente met de woningcorporaties Wocom en Bergopwaarts plannen maakt over het verbeteren van de leefbaarheid in die wijken en de ondersteuning aan die inwoners en dit vastleggen in de prestatieafspraken tussen de drie partijen.

❖ **Geld uit woningbouwplannen investeren wij terug in de kernen**

Geld dat de gemeente Asten overhoudt aan de verkoop van bouwgrond wordt op de rekening van de gemeente Asten geplaatst. Het CDA wil dat 10% van het jaarlijks verdiende geld in samenspraak met

inwoners uit de drie kernen wordt gebruikt om te investeren in voorzieningen, die daar op dat moment om vragen: bijvoorbeeld het centrum, meer groen, speelgelegenheden of verkeersveiligheidsmaatregelen.

❖ **Woningnood bestrijden: kijk naar woningsplitsing in het buitengebied**

Alleen cultuurhistorische waardevolle panden in het buitengebied komen op dit moment in aanmerking voor woningsplitsing. Om de woningnood te verminderen stelt het CDA voor dat meer woningen in het buitengebied onder voorwaarden in aanmerking komen voor woningsplitsing, waarbij woningsplitsing niet moet leiden tot bijvoorbeeld belemmeringen voor nabijgelegen bedrijven of leidt tot verpaupering van het gebied.

❖ **Kom afspraken na: aan taakstelling statushouders voldoen**

De gemeente krijgt ieder jaar een taakstelling van het rijk, hoeveel statushouders de gemeente dient te huisvesten. Het CDA vindt dat de gemeente aan die plicht moet voldoen. Maar gelet op de krapte op de woningmarkt en het gebrek aan geschikt leegstaand (maatschappelijk) vastgoed zien wij geen mogelijkheden om substantieel meer te doen op het gebied van (tijdelijke) opvang van statushouders.

de schop

ADP

12141 1111

2. INVESTEREN IN AANTREKKELIJKE EN LEEFBARE KERNEN

Het persoonlijk geluk van iemand hangt af van zijn of haar eigen gezondheid, een gezonde financiële positie, maar ook van een fijne woon-, werk- en leefomgeving. Asten heeft op dat gebied veel te bieden en dat willen wij als CDA borgen en uitbreiden. In onze optiek moet Asten zich verder ontwikkelen tot een aantrekkelijk en hoogwaardig woongebied. Onze gemeente heeft daar bij uitstek de kwaliteiten voor: gelegen in een economisch welvarende regio, met een bruisend centrum, goede bereikbaarheid over de weg en een groen en gevarieerd en leefbaar buitengebied.

Een aantrekkelijke gemeente heeft haar belangrijkste voorzieningen als gemeenschapshuizen, scholen en sportaccommodaties op orde. In zo'n gemeente moeten er ook voldoende verschillende type woningen beschikbaar zijn en is de openbare ruimte netjes en veilig. Het CDA wil in de komende raadsperiode goed en verantwoord investeren, zodat wij een interessante woon- en werkomgeving blijven voor huidige en nieuwe Astenaren, Heusdenaren en Ommelnaren.

§ 2.1 Bruisende centra als visitekaartjes van Asten, Heusden en Ommel

❖ Een zo autoluw mogelijke Markt

Het CDA pleit voor een autoluwe Markt om de balans tussen bezoekers en bedrijven van het centrum te garanderen. We volgen hiermee het plan, dat na een zorgvuldig proces met alle betrokkenen afgelopen jaren is opgesteld. Wel moet het autoverkeer verder worden teruggedrongen. Zodat wordt voldaan aan het principe van een zo autoluw mogelijke Markt. Ook de extra maatregelen die zijn genomen op de kop van de Markt en aan de Burgemeester Frenckenstraat moeten een permanent karakter krijgen. Op die manier wordt voorkomen, dat automobilisten expres een route afsnijden en er verkeersonveilige situaties ontstaan met het wandelaars, fietsers en recreanten op de Markt.

❖ De Markt en het Koningsplein verfraaien met meer groen

Het Koningsplein en de Markt zijn in de loop der jaren veranderd in een overwegend stenen parkeerplaats en plein. Het CDA wil deze pleinen flink vergroenen. Hierdoor ontstaat er een meer dorpskarakter passend bij Asten, waar het aangenamer is om te verblijven. Bovendien helpt groen bij het oplossen van klimaatproblemen. Concrete plannen: een permanente groene afsluiting van het Koningsplein en de Julianastraat, meer groen over de gehele lengte tussen het Eeuwig Levenplein en het Koningsplein en onderzoek naar meer mogelijkheden op de Markt en het Koningsplein.

❖ Hoog tijd om het Burgemeester Ploegmakerspark te renoveren

Het Burgemeester Ploegmakerspark staat al jaren op de nominatie om te worden gerenoveerd. Dit project is meermaals uitgesteld. In de komende raadsperiode willen wij dat de gemeente in samenwerking met buurtgenoten en partners in het centrum werkt aan een nieuw plan om het park te veranderen tot de groene achtertuin van het Astense centrum en ook van toegevoegde waarde is voor de belevingswaarde van dat centrum. Realisatie uiterlijk in 2025.

❖ Mogelijkheden tot verdere verfraaiing van het Vorstermansplein openhouden

De gemeenteraad heeft een bedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld voor het grootschalig burgerinitiatief de herinrichting van het Vorstermansplein in Heusden. Als er financieel ruimte komt om in

de openbare ruimte in de gemeente Asten te investeren, dan staat onze partij ervoor open om te kijken naar aanvullende financiering voor verfraaiing van het dorpsplein in Heusden. Het gaat daarbij om plannen die voor de gemeente financieel verantwoord zijn ook in afweging met andere gemeentelijke projecten in de openbare ruimte. Wij stellen daarnaast als voorwaarden, dat het plein geschikt blijft voor grote evenementen als de kermis. Daarnaast willen wij de groene uitstraling van het plein behouden.

❖ **Behoud de horeca in het centrum van Heusden**

In Heusden hebben veel inwoners zorgen over het voortbestaan van de horeca en daarmee een belangrijk deel van de leefbaarheid in de dorpskern. Het CDA verwacht van de gemeente een actieve rol in het behoud van de horeca in Heusden bijvoorbeeld bij de beoordeling van ruimtelijke procedures en/of door aanpassingen in de openbare ruimte.

❖ **Een nieuw dorpshart voor Ommel passend bij de groei-ambitie**

De gemeente moet samen met inwoners uit Ommel tot een nieuwe aantrekkelijke invulling van het centrum en het bijbehorende plein komen passend bij de ambitie Ommel 1000+. Het CDA wil hier de koers volgen, die vanuit de gemeenschap wordt voorgesteld. Natuurlijk met oog voor de financiële haalbaarheid, de groene uitstraling, de bereikbaarheid van het dorp (doorstroming verkeer) en de (verkeers)veiligheid.

❖ **Doorontwikkeling van het Processiepark in Ommel**

Het CDA is voorstander van de ontwikkeling van het Mariaoord in Ommel naar een religieuze, culturele en recreatieve ontmoetingsplek. Ommel wordt hiermee (verder) op de kaart gezet. Voor dit grootschalige burgerinitiatief is maximaal €100.000 toegezegd door de gemeenteraad. Het CDA is voorstander van de ingediende plannen en verwacht van de gemeente Asten een blijvend positieve houding om zoveel mogelijk van de originele plannen tot uitvoering te brengen.

❖ **Bij een belevingsvolcentrum is ook ruimte voor (meer) standplaatsvergunningen**

In het centrum van Asten is maar één standplaats beschikbaar bijvoorbeeld op het Koningsplein, waar een kebab-kraam of de CZ-bus staat. Voor een levendig centrum staat het CDA open voor een breder beleid rondom standplaatsvergunningen. Dit draagt volgens ons bij aan een bruisend centrum. Neem het standplaatsenbeleid mee in een nieuw centrumplan van Asten.

§ 2.2 Een mooie, schone en (verkeers)veilige omgeving

❖ **Het evenemententerrein wordt het fraaiste park van Asten, een echt dorpspark**

Het evenemententerrein en de omliggende groenstroken zijn ingeklemd tussen vier woonwijken: Paddenstoelenwijk, Kruidenwijk, Bloemenwijk en Loverbosch. Het CDA wil in samenspraak met de omwonenden er in de komende raadsperiode een echt dorpspark van maken, waar ook ruimte is voor waterberging (om wateroverlast in wijken te voorkomen), natuurontwikkeling (meer biodiversiteit) en recreatie (wandelen- en fietspaden, sportvoorzieningen). Realisatie uiterlijk in 2024.

❖ **Het CDA is positief over de komst van het Skatepark TIPI**

Het CDA staat positief tegenover de komst van een Skatebaan op het evenemententerrein als (nieuw) grootschalig burgerinitiatief en stelt daar maximaal € 50.000 voor beschikbaar conform de regels die horen bij de grootschalige burgerinitiatieven.

❖ **Entree vanuit Someren moet mooier: laanstructuur aan de Heesakkerweg**

De Heesakkerweg vanuit Someren tot aan de rotonde met de Wilhelminastraat moet een mooie laanstructuur krijgen, zodat alle grote toegangswegen naar Asten een herkenbaar groen karakter hebben. Dat betekent in overleg met inwoners investeren in meer bomen en natuurlijke bermen langs de Heesakkerweg.

❖ **Maak gebieden aantrekkelijker door het inzaaien met wildmengsel en bloemzaden**

De gemeente Asten moet naar locaties in het openbaar gebied kijken waar grote delen ingezaaid kunnen worden met wildmengsel (voorbeeldproject: de ringweg om Vlierden heen, waar de wallen vol bloemen staan). Dit draagt bij aan een aantrekkelijk straatbeeld en verhoogt de biodiversiteit. Ook moet de mogelijkheid worden onderzocht om hier een subsidieregeling voor inwoners voor kan worden opgesteld.

❖ **Een fraaie buitenruimte: meer geld naar onderhoud trottoirs en onkruidbestrijding**

Hoe het er buiten uitziet, is bepalend voor het beeld dat inwoners en toeristen van onze gemeente hebben. Wij willen na de bezuinigingen van eerdere jaren meer geld beschikbaar stellen voor onkruidbestrijding en voor onderhoud van trottoirs (waar inwoners via de Buiten beter-app meldingen kunnen maken). De trottoirs verdienen ook meer aandacht in verband met de veiligheid van mindervaliden.

❖ **Investeer in groene en ruime speelmogelijkheden rondom basisscholen**

Met de schoolorganisaties moet de gemeente Asten in gesprek gaan over een mooie buitenruimte, waar kinderen voldoende ruimte hebben om te spelen. Actueel is de buitenruimte van basisschool Voordeldonk. Omdat de school groter wordt, moet ook gekeken worden naar mogelijkheden om het schoolplein te vergroten, zodat er voldoende speelruimte over blijft voor de kinderen.

❖ **Opknapbeurt voor de speelterreinen: samen met buurten een passende invulling creëren**

Diverse speelterreinen in de gemeente Asten zijn toe aan een opknapbeurt. Het CDA wil dat de gemeente Asten in samenwerking met de betreffende en geïnteresseerde buurten of buurtverenigingen een plan maakt om per buurt te zorgen voor nette en passende speelvoorzieningen. Betrokkenheid vanuit de inwoners garandeert ook dat op de juiste plekken wordt geïnvesteerd en eventueel wordt meegeholpen bij de aanleg of renovatie van de voorzieningen (kleinschalige burgerinitiatieven).

Voor nieuwe woonwijken geldt dat afhankelijk van het type woningen er ook aandacht moet worden besteed aan beweegmogelijkheden in de buitenruimte: speeltoestellen en trapveldjes voor jongeren of beweegroutes voor senioren. In Heusden-Oost moet er ruimte worden gevonden voor een nieuw trapveldje als vervanging van het veld aan de Patrijsweg, als dat ingezet wordt voor waterberging bij piekbuien.

❖ **Verkeersveilige schoolroutes en -omgevingen blijven topprioriteit voor het CDA**

Het CDA wil in samenspraak met de kinderen, ouders, leerkrachten en omwonenden de verkeerssituaties aanpakken. De verkeerssituaties aan de Asterstraat, Beatrixlaan en Voordeldonk zijn of worden binnenkort opgepakt. Monitoring van de verkeerssituatie in deze straten is nadien noodzakelijk, zodat eventuele aanpassingen kunnen worden doorgevoerd, mocht dat nodig zijn. Het CDA is hier bereid extra geld voor beschikbaar te stellen, mocht dat nodig zijn. Indien mogelijk zijn wij altijd voorstander van verkeerssituaties, waarin automobilisten, fietsers en voetgangers zoveel mogelijk van elkaar worden gescheiden.

❖ **Verkeersveiligheid voor fietsers verbeteren op de Ommelseweg**

De verkeersveiligheid van fietsers op de Ommelseweg moet worden vergroot. Op dit moment vinden daar nog te veel (bijna) ongelukken plaats, terwijl het een belangrijke verbinding is van en naar Ommel en het bedrijventerrein. De verkeersveiligheid van fietsers is daar nog belangrijker geworden door uitbreiding van het industriegebied (SHI) en daardoor een toenemend aantal verkeersbewegingen van (vracht)auto's.

❖ **Aanleg van Fietsrondje de Groote Peel**

Een veilige fietsroute rondom de Groote Peel moet in de komende raadsperiode worden gerealiseerd, zodat inwoners en toeristen veilig kunnen fietsen door het buitengebied. Voor Asten betekent dit de realisatie van een fietspad langs de Kokmeeuwenweg en richting de trajecten Kruisbaan en de Astense Aa (overzijde van de Provincialeweg N279).

❖ **Veilig fietsverkeer van en naar industrieterrein Helmond**

Het CDA wil in de komende raadsperiode de nog ontbrekende fietspaden richting het industrieterrein van Helmond realiseren, zodat veiligere fietsverbindingen ontstaan voor woon-werkverkeer van Astenaren die in Helmond werken.

❖ **Het CDA blijft onverminderd inzetten op verkeersveiligheidsprojecten**

Verkeersveiligheidsprojecten voor kinderen, bewustwordingscampagnes over het gedrag in het verkeer en verkeerstrainingen voor senioren worden betaald door de gemeente Asten en de provincie Noord-Brabant. De subsidie vanuit de provincie neemt af, waardoor verkeersveiligheidsprojecten onder druk staan. Voor het CDA is en blijft verkeersveiligheid een erg belangrijke taak voor de gemeente. Wij willen het huidige ambitieniveau daarom handhaven ook als dat om extra financiering vanuit de gemeente vraagt. Wij kiezen daarbij primair voor projecten gericht op kinderen (onder andere verkeersexamen, Reflexionday) en senioren (E-bike-trainingen en scootmobielinstructies).

§ 2.4 Asten heeft het: de beste maatschappelijke voorzieningen

❖ **Maak werk van een nieuwe sporthal De Schop**

Sporthal de Schop is bijna toe aan vervanging. Tijdens de renovatie in 2010 is de sporthal voor een looptijd van nog eens 15 jaar opgeknapt. De gemeente Asten moet in de komende vier jaar dus plannen maken voor vervanging van sporthal De Schop. Het CDA wil een sporthal inclusief zwembad in eigen beheer. Een zwembad hoort bij het voorzieningenniveau dat wij onze inwoners willen aanbieden en de huidige dienstverlening verloopt uitstekend.

Het CDA is voorstander van verplaatsing van de Schop, omdat (sport)verenigingen en klanten dan terecht blijven kunnen terwijl een nieuwe sporthal wordt gebouwd. De ondergrond van de Schop leent zich bovendien erg goed als inbreidingslocatie voor nieuwe woningbouwplannen. In onze optiek kan daar een mooie mix ontstaan van sociale woningbouw, gelijkvloerse woningen en/of appartementen voor senioren en starterswoningen.

Door onderwijsorganisaties en (sport)verenigingen is de locatie aan de Beatrixlaan als optie genoemd. Het CDA kan zich daarin vinden, waarbij in dit scenario de gehele ontwikkeling van het Ostaderpark (inclusief museum, sterrenwacht, IVN) meegenomen dient te worden. De uiteindelijke locatiekeuze baseert het CDA op de meerwaarde voor Asten, het draagvlak onder inwoners en gebruikers en de financiële haalbaarheid.

❖ Een nieuwe bestemming voor de sporthal Schoolstraat

De sporthal aan de Schoolstraat is ook gedateerd. Als er een nieuwe sporthal komt, dan vindt het CDA, dat alle sportactiviteiten onder één dak moeten plaatsvinden. Dat betekent ook dat er dan voor de sporthal Schoolstraat een andere invulling moet worden gevonden: woningbouw of overname door derden voor een alternatieve invulling. Wij betrekken dus de toekomst van sporthal de aan Schoolstraat bij de plannen voor een nieuwe sporthal De Schop.

❖ Geef ruimte aan het bestuur van het nieuwe gemeenschapshuis

Het nieuwe gemeenschapshuis moet financieel gezond zijn en op eigen benen kunnen staan. Om dit doel te bereiken moet het bestuur van het gemeenschapshuis ruimte krijgen om naar eigen inzicht te handelen rekening houdend met de belangen van de huurders én met de betrokken partijen buiten het gemeenschapshuis (waaronder de lokale horeca). Het CDA wil vertrouwen geven aan het nieuwe bestuur en de ruimte geven om samen met de gebruikers tot een goede samenwerking te komen.

❖ Kom tot meerjarige subsidieafspraken met de bibliotheek op basis van een nieuw op te stellen plan

Het CDA erkent het groot belang dat een bibliotheek voor onze gemeenschap heeft. De bibliotheek biedt niet alleen een prettige plek voor inwoners om te ontspannen en te ontmoeten, maar draagt ook actief bij aan het bestrijden van laaggeletterdheid van inwoners. De bibliotheek verdient een duidelijk toekomstperspectief in het nieuwe gemeenschapshuis en daarvoor is een stabiele meerjarige financiering noodzakelijk. De bibliotheek moet wel actief samenwerken met het basisonderwijs, een goede partner zijn in het gemeenschapshuis en ook in staat zijn om de resultaten van de subsidie inzichtelijk te maken. Op die manier wordt het vertrouwen van de gemeente in de bibliotheek terugbetaald én worden er concrete resultaten behaald in het belang van de Astense gemeenschap.

❖ Het Strategische Huivestingsplan (SHP) blijft de koers bij onderwijshuisvesting

Goed basisonderwijs is essentieel om een aantrekkelijk dorp te blijven voor jonge gezinnen. Om die reden wil het CDA verder uitvoering geven aan het in 2018 door de gemeenteraad vastgestelde SHP. In dat plan staat beschreven, dat de gemeente Asten toewerkt naar vier basisscholen in de kern Asten en het behoud van de basisscholen in Ommel en Heusden. Drie van de vier basisscholen in Asten zijn of worden gebouwd door onderwijsorganisatie Prodas: Het Talent, de nieuwe basisschool Voordeldonk en de basisschool aan de Beatrixlaan. Onderwijsorganisatie Plato zou op termijn teruggaan van twee naar één onderwijslocatie in Loverbosch. Het CDA vindt dat we hier voldoende tijd voor moeten nemen. Wel houden wij vast aan het SHP, omdat het CDA van mening is dat toekomstgericht en kwalitatief onderwijs gebaat is bij een minimale schoolomvang van ongeveer 250 leerlingen. Wij willen dat er daarnaast verschillende onderwijsconcepten worden aangeboden, zodat ouders kunnen kiezen welk type onderwijs het beste bij hen past.

❖ Het CDA maakt zich hard voor de komst van tweetalig basisonderwijs

In een internationaal georiënteerde regio als Brainport is het aanbieden van tweetalig basisonderwijs een noodzaak. Op die manier bereiden wij onze jeugd op jonge leeftijd voor op wat er in het bedrijfsleven wordt gevraagd en zijn wij ook een aantrekkelijke woongemeente voor mensen, die goed (tweetalig) basisonderwijs belangrijk vinden. Wij willen dat op tenminste één basisschool tweetalig basisonderwijs straks wordt geboden.

3. NAAR EEN NOG VITALER BUITENGEBIED

Het is misschien wel de parel van Asten: ons uitgestrekte buitengebied. Het gebied is de voorbije eeuw sterk in beweging geweest. Van arme zandgronden waarop vrijwel niets plaatsvond, is het veranderd in een gevarieerd gebied met (agrarisch) ondernemerschap, een woongebied en een plek waar ruimte is voor recreatie en natuur en nieuwe bedrijvigheid zoals zorgboerderijen. De laatste jaren laten zien dat het gebied in beweging blijft. Er wordt landelijk gesproken over de aanpak van de stikstof en het herstel van natuur. Er ligt een klimaat- en energieopgave. Een toenemend aantal agrariërs stopt als gevolg van de toegenomen regeldruk of door het gebrek aan bedrijfsopvolging. Agrarische bedrijven die wél doorgaan zoeken naar mogelijkheden voor hun toekomstige bedrijfsvoering. Hoe gaan wij om met deze thema's? Hoe bieden wij toekomstperspectief voor de bewoners daar en houden wij ons buitengebied vitaal?

In de jaren '60 heeft Nederland ervoor gekozen om functiescheiding toe te passen. Industrie vond op de ene plek plaats, wonen, landbouw of natuur op een andere plek. Tegenwoordig zien we juist dat gezocht wordt naar meervoudig ruimtegebruik om de schaarse ruimte die er is zo goed mogelijk te gebruiken. Dat vraagt van alle belanghebbenden in het buitengebied de bereidheid om hierover met elkaar het overleg aan te gaan en respect te hebben voor elkaars belangen. Het CDA denkt daarbij niet in tegenstellingen, maar in het integreren van vraagstukken in een bepaald gebied. De gemeente Asten kan daar als lokale overheid een belangrijke rol in vervullen als onafhankelijke (regie)partij.

Het is algemeen bekend dat het CDA altijd nauw verbonden is geweest met de agrarische sector. De sector is voor Asten van groot economische belang, maar ook in het beheer van het buitengebied spelen agrariërs een belangrijke rol. Vanuit de landelijke en provinciale overheid worden meer regels opgelegd aan agrariërs in relatie tot natuur en milieu en ook lokaal zijn maatregelen genomen om excessen te voorkomen. Het CDA is niet tegen regelgeving ten behoeve van natuur en milieu, wil ook stappen zetten in het verduurzamen van de agrarische sector, maar wil dit ook doen met respect voor die sector. Help ondernemers die willen stoppen én biedt zekerheid en een goed toekomstperspectief voor gezonde familiebedrijven om nu en in de toekomst hun bedrijf te runnen. Het gaat om het leveren van maatwerk.

Een ander belangrijk facet van ons buitengebied zijn de verschillende natuurgebieden: van de Diesdonk en de Oostappense bossen in het Noorden van onze gemeente tot Nationaal Park de Groote Peel en de Witte Bergen in het Zuiden heeft Asten op het gebied van natuur en landschap veel te bieden. Onze inwoners en toeristen waarderen de unieke omgeving. Die kracht moeten we ook meer benutten: zet Asten op dat vlak op de kaart, versterk op verschillende plekken de natuur en koppel hier economische kansen aan vast, zodat het gebied (be)leefbaar blijft voor iedereen.

§ 3.1 Transformatie in de agrarische sector samen met elkaar

❖ Stel een toekomstplan op voor de agrarische sector: bied duidelijkheid

Naast aandacht voor stoppende bedrijven moet er ook met ondernemers die door willen gaan het gesprek worden gevoerd over de toekomst van de veehouderij, land- en tuinbouw in de gemeente Asten. Op welke wijze wil men zich ontwikkelen? Hoe kan er rekening worden gehouden met bestaande wet- en regelgeving én de publieke opinie? Op welke manier kan er samen op een positieve manier aandacht worden gegeven aan de sector, die ook van belang is voor de Astense economie. Het CDA wil dat de gemeente Asten in samenspraak met agrarische ondernemers, ZLTO en aanverwante organisaties zoals de

Rabobank tot een toekomstplan komt voor de agrarische sector in Asten, Heusden en Ommel (naar voorbeeld van het pamflet platform vitale veehouderij in Noord-Limburg).

❖ **Blijf meedenken met (intensieve) agrarische familiebedrijven**

Het CDA staat voor gezonde familiebedrijven en is om die reden ook niet tegen mogelijke uitbreiding van een land- of tuinbouwbedrijf. Het runnen van een agrarisch bedrijf vraagt vandaag de dag veel van een ondernemer: een goed verdienmodel behouden, het voldoen aan wet- en regelgeving, rekening houden met de omgeving en de publieke opinie. Voor het CDA is van belang dat er draagvlak is voor de bedrijfsontwikkeling in de buurt en dat het past binnen de bestaande wet- en regelgeving. Het is in zekere zin ook het bieden van maatwerk. Van de gemeente Asten mag de agrarische ondernemer een constructieve grondhouding verwachten en duidelijke regie op het dossier.

❖ **Geef ruimte aan de melkveehouderij rondom de Grote Peel**

Landelijk worden er discussies gevoerd over de wenselijkheid van melkveehouderijen rondom Natura2000-gebieden, maar de melkveehouderijen zijn van groot belang voor het gebied rondom de Grote Peel. Melkveehouderijen horen in het gebied, helpen het landschap te onderhouden en hebben een positieve invloed op de leefbaarheid door inwoners en toeristen. Om die reden wil het CDA dat bij gebiedsprocessen rondom de Grote Peel voldoende rekening wordt gehouden met het behoud van dit type bedrijven in het gebied. Werk actief aan de toekomst van de melkveehouderij in de Peel.

❖ **Er moet een moderne vorm van vrijwillige kavelruil op gang komen**

Er moet een oplossing worden gezocht voor de schaarse ruimte én het risico dat verschillende belangen met elkaar botsen. In het verleden is ruilverkaveling toegepast om gebieden verder te ontwikkelen. Het CDA wil onderzoeken of een moderne vorm van vrijwillige kavelruil kan helpen bij het oplossen van problemen in het buitengebied. Daarbij moeten overheidsinstanties zoals de gemeente en de provincie verantwoord grondbeleid voeren met aandacht voor bijvoorbeeld: het pachtbeleid, het combineren van landbouw en natuur, het beschermen van goede landbouwgebieden, het creëren van grotere huiskavels en het bieden van mogelijkheden om te extensiveren.

❖ **De glastuinbouw hoort bij Asten, stel met hen een nieuwe eigentijdse visie op**

De gemeente Asten heeft in 2013 een glastuinbouwvisie vastgesteld die loopt tot 2030. We zien echter dat de ontwikkelingen in deze sector zich razendsnel opvolgen: een gebrek aan bedrijfsopvolging, de transitie naar andere warmtebronnen en hoge gasprijzen. Volgens het CDA moet de gemeente Asten met de sector in gesprek over hoe de toekomstbestendige glastuinbouw er in onze gemeente er uit komt te zien. Daarbij zijn wij als CDA zuinig met de ruimte, die er tot nu toe is aangewezen als glastuinbouwgebied.

❖ **Lever maatwerk in de richting van stoppende agrarische ondernemers**

De transformatie van het buitengebied is een proces van de lange adem. Het CDA gelooft niet in onteigeningen of verplichte uitkoop. Een aanzienlijk aantal agrarische bedrijven verdwijnt als gevolg van toegenomen regeldruk en het ontbreken van een bedrijfsopvolger. Het CDA wil dat gemeente Asten zich meewerkend opstelt bij gesprekken met stoppende agrariërs. Dat betekent open kijken naar nieuwe mogelijkheden (omschakelen naar een andere vorm van economie), maatwerk bieden per ondernemer, oog hebben voor de milieutechnische kant van het vraagstuk, maar ook rekening houden met de fiscale, financiële en mentale positie van de ondernemer. Als een ondernemer het bedrijf wil beëindigen en wil verhuizen richting de dorpskern, dan moet de gemeente hier ook medewerking aan proberen te verlenen.

❖ **Zet de aanpak rondom vrijkomende agrarische bebouwing actief voort: sloop leegstaande stallen**

Door stoppende agrarische ondernemers neemt de hoeveelheid overtollige bebouwing in het buitengebied toe. Als hier niets aan wordt gedaan liggen verloedering en criminele activiteiten op de loer. Om dit te voorkomen moet de gemeente Asten de sloopregeling voor stallen behouden en bij betreffende ondernemers aandringen op de sloop en/of gedeeltelijke herbestemming, waarbij de nieuwe activiteiten moeten passen in het gebied. Het CDA juicht een herbestemming als agrarisch verwant toe omdat dit het gebied kan versterken.

❖ **Geen extra regels, maar continuering van het huidige beleid**

De gemeenteraad van Asten heeft in het najaar van 2021 de omgevingsvisie opgesteld: een brede visie over hoe wij ruimtelijk tegen onze gemeente aankijken. Daarbij is een gebiedsgerichte benadering gekozen en ingezet op voortzetting van het bestaande beleid. Uit de zienswijzen en behandeling in de gemeenteraad kwamen twee knelpunten naar voren: agrarische bedrijven die zijn gelegen in niet-agrarische gebieden en het glastuinbouwgebied in het beekdal aan de Waardjesweg. Op initiatief van het CDA is een motie aangenomen die oproept om met deze ondernemers in gesprek te gaan bij de uitwerking van de omgevingsvisie in een omgevingsplan (nieuwe term voor het bestemmingsplan). Voor ons als CDA geldt dat er voor alle bedrijven ontwikkelmogelijkheden moeten blijven, mits die rekening houden met de directe omgeving zoals nu ook al het geval is.

§ 3.2 **Ieder gebied vraagt om een eigen oplossing**

❖ **Ga gebiedsgericht aan de slag met knelpunten of vraagstukken in het buitengebied**

Het CDA is een groot voorstander van gebiedsgerichte processen in het buitengebied waar in samenspraak met de bewoners wordt gekeken naar de toekomst van het gebied. Daarbij kijken wij integraal naar de opgaven die er in een gebied leven. Als voorbeeld geldt de VAB-pilot in Heusden (VAB staat voor vrijkomende agrarische bebouwing). In onze optiek worden er in dit soort trajecten de beste resultaten gehaald mét draagvlak van de mensen zelf. In de komende raadsperiode willen wij de transformatie van het buitengebied daarom gebiedsgericht laten verlopen.

Verschillende woongebieden in het buitengebied van Asten vragen om aandacht, omdat de leefbaarheid daar onder druk komt te staan. Bijvoorbeeld door een toenemend aantal vrijkomende woningen en/of bedrijven, verloedering of toenemende industrialisering. Het CDA denkt daarbij aan de Diesdonk, de Kleine Heittrak en het gebied rondom de Waardjesweg, Hazeldonk en Heesakkerweg. In onze optiek moet de gemeente polsen of en zo ja op welke manier daar interesse is om ook samen met bewoners te kijken naar de toekomst van deze gebieden.

❖ **Gebiedsgerichte aanpak (GGA) Vitale Peel: kijk integraal naar alle opgaven**

De gemeente Asten participeert samen met de provincie Noord-Brabant, het Waterschap Aa en Maas, de gemeente Deurne, Staatsbosbeheer en het ZLTO in de gebiedsgerichte aanpak Vitale Peel. Doel van deze aanpak is om de opgaven in het gebied ten zuiden van Heusden en de Dennendijkse Bossen gezamenlijk aan te pakken. Het CDA is voorstander van deze aanpak, waarbij voor ons als voorwaarden geldt dat er naar alle opgaven in het gebied moet worden gekeken. Het gaat niet enkel om natuurherstel of landbouw, maar ook om de leefbaarheid en veiligheid in het gebied. De gemeente moet inwoners actief betrekken bij het leefbaar houden van dit grote en groene gebied.

§ 2.3 Een groener Asten: ook ruimte voor natuur en milieu

❖ **Innovatieve stalsystemen als oplossing voor uitstoot veehouderijen**

Voor het herstel van de natuur en een goed milieu is er wet- en regelgeving aangenomen, waardoor agrarische ondernemers aan strengere eisen moeten voldoen. Het CDA wil de verantwoordelijkheid voor een beter milieu ook bij de agrarische ondernemers zelf leggen. Vanuit hun bedrijfsvoering weten zij het beste wat wel en niet kan werken. Het CDA wil hen dan ook de ruimte bieden om te investeren in (innovatieve) werkwijzen, waarin zijzelf geloven én die bewezen effectief zijn. Als experimenteerruimte moet worden geboden, dan is het CDA daar voorstander van mits eventuele nadelige gevolgen voor de omgeving worden voorkomen (bijvoorbeeld als een proefsysteem niet blijkt te voldoen).

❖ **Experimenteer met meer natuur inclusieve en extensieve vormen van landbouw**

De gemeente Asten kent voorsnog weinig natuur inclusieve of extensieve vormen van landbouw, terwijl landschapselementen (houtwallen), erfbeplanting of voedselbossen bij kunnen dragen aan de beleefbaarheid van een gebied. Voor het CDA dient het geen verplichting te zijn in de richting van een ondernemer, maar de gemeente Asten moet wel constructief meedenken met eventueel geïnteresseerde ondernemers, zodat proefondervindelijk kan worden bekeken of dit ook daadwerkelijk kan bijdragen aan een getransformeerd buitengebied. Het CDA ondersteunt de komst van een agrarische natuurvereniging, als die vereniging vanuit de gemeenschap zelf ontstaat en op draagvlak kan rekenen van de agrariërs.

❖ **Geen megalomane projecten in het buitengebied van de gemeente Asten**

De gemeenteraad van Asten heeft in 2020 unaniem een motie aangenomen, waarin staat dat er in de gemeente Asten geen ruimte is voor excessen zoals voorzien op de Slobeendweg. Bedrijven van deze omvang horen volgens het CDA niet in de buurt van woonkernen thuis. Bovendien zorgen dit soort ontwikkelingen voor een verkeerde beeldvorming en leidt het af van goede ontwikkelingen die er ook in het buitengebied plaatsvinden. Draagvlak is ook hier voor ons een sleutelwoord.

❖ **Verantwoord gebruik van onze bodem**

Er is in toenemende mate aandacht voor een gezonde bodem. Die bodem is van belang voor zowel de agrarische sector als de natuur. In samenwerking met de provincie, het waterschap, de ZLTO en natuurorganisaties moet een verbetering van de bodem worden bewerkstelligd, waarbij het uitgangspunt moet zijn dat er een gevarieerde, organische bodem blijft bestaan of wordt verbeterd.

❖ **Geen onnodig archeologisch onderzoek**

Archeologisch onderzoek moet alleen worden uitgevoerd, als de kans op vondsten reëel is. Onderzoek verplicht stellen in gebieden, waar eerder al in de grond is geroerd betekent in de ogen van het CDA onnodige bureaucratie. Bovendien kan archeologisch onderzoek leiden tot onnodige vertraging in gewenste processen, zoals bij het aanleggen van klimaatadaptieve maatregelen als peilgestuurde drainage of subirrigatie. Het is aan de gemeente Asten om meer gericht aan te geven, waar archeologisch onderzoek gewenst is.

❖ **Geurverordening aanpassen indien mogelijk**

De geurverordening van de gemeente Asten is streng, omdat hiermee excessen worden voorkomen. Tegelijkertijd belemmert de geurverordening familiebedrijven die geen bedreiging zijn voor de leefbaarheid van Asten, Heusden of Ommel. Als landelijke wetgeving of provinciale regelgeving verandert, waardoor de geurverordening kan worden versoepeld, dan dient die geurverordening aangepast te worden.

❖ **Deelname aan regionaal meetnet luchtkwaliteit voorzetten**

Het CDA wil dat de gemeente Asten deel blijft nemen aan een regionaal meetnet luchtkwaliteit vanuit de Omgevingsdienst Brabant Zuidoost (ODZOB). Wij geloven in een professioneel en breed opgezet systeem, waarin gemeenten samen optrekken én data voor iedereen inzichtelijk is. Het meten van luchtkwaliteit vraagt ook om een regionale aanpak, omdat we te maken hebben met veel externe factoren (vliegverkeer, uitstoot in een andere provincie of ander land). Het CDA is om voorgaande geen voorstander van lokale projecten, omdat daarmee ook de kans op polarisatie in een buurt of rondom een bedrijf ook toeneemt.

❖ **Geen nieuwe grootschalige mestverwerkingsinstallaties in Asten**

De provincie en gemeenten in Zuidoost Brabant doen momenteel onderzoek naar waar eventueel nieuwe mestinstallaties kunnen komen: op bedrijventerreinen of ook in het buitengebied. Vanwege het mestoverschot is er behoefte aan voldoende mestverwerkingsinstallaties in de regio. De gemeente Asten heeft op dit moment al twee grootschalige mestverwerkingsinstallaties binnen haar gemeentegrenzen. Het CDA is daarom tegen de komst van een nieuwe grootschalige mestverwerkingsinstallatie. Wij staan wel positief tegenover mestverwerkingsinstallaties op individueel bedrijfsniveau, die passen binnen de bestaande wet- en regelgeving.

❖ **Ontwikkel een nieuwe groenstructuurvisie**

Hoe kijken wij aan tegen het groen en de natuur in Asten? Waar willen we nog natuur ontwikkelen en op welke wijze? De antwoorden op dit soort vragen staan in de groenstructuurvisie van de gemeente Asten. De huidige versie dateert echter van 1998. In een tijd waarin volop wordt gesproken over de natuur en het klimaat is het wenselijk, dat er een nieuwe groenstructuurvisie komt, die antwoorden geeft passend bij deze tijd. Inwoners moeten actief worden betrokken bij het opstellen van dit plan.

❖ **Voor iedere inwoner één boom erbij: 17.000 bomen extra**

Bomen hebben een positieve invloed op het uiterlijk van de gemeente en dragen bij aan het behoud en verbetering van het klimaat. Het CDA Asten-Heusden-Ommel wil in de periode tot 2026 in totaal 17.000 bomen extra planten. Wij denken daarbij ook nadrukkelijk aan locaties in de bebouwde kommen om bijvoorbeeld centra aantrekkelijker te maken en een probleem als hittestress op te lossen of in bestaande natuurgebieden.

❖ **Versterk de bestaande bos- en natuurgebieden**

De bosgebieden in Asten zijn ooit gepland met als doel houtwinning. Houtkap levert steeds minder op en bovendien trekken steeds meer mensen eropuit en genieten zij van de natuur dichtbij huis. Als CDA willen wij daarom de status van de Dennendijkse bossen en de Witte Bergen veranderen naar natuurbossen. Hiervoor is goedkeuring nodig van de provincie Noord-Brabant. Als die goedkeuring er komt, dan zijn er subsidiemogelijkheden om bossen geleidelijk aan te veranderen van bossen met uitsluitend naaldbomen naar een meer gemengd bos met ook loofbomen, hetgeen de biodiversiteit stimuleert.

Voor bossen die niet in aanmerking komen voor de status natuurbos, omdat dit gemengde bossen zijn met veel recreatie (de Oostappense bossen, de Polderse Bossen en de Schietbaanse bossen) wil het CDA kijken naar alternatieve vormen, waarbij de bossen ook worden verfraaid. Hiervoor willen wij dat de gemeente of middelen beschikbaar stelt en/of aanvullend met (Astense) bedrijven afspraken maakt over mogelijke investeringen door bedrijven, die CO2 moeten afkopen. Op die manier kunnen lokale bedrijven landelijke verplichtingen in de eigen woon- en leefomgeving realiseren.

❖ Onderzoek de mogelijkheden om te komen tot één groot Nationaal Park de Peel

In de regio wordt gekeken naar mogelijkheden om de drie Peelgebieden (Groote Peel, Deurnsche Peel en de Mariapeel) met elkaar te verbinden. Het CDA is voorstander van het onderzoeken van de mogelijkheid om de Groote Peel te verbinden met de andere Peelgebieden in de gemeente Deurne mits dit in goed overleg met de omwonenden en belanghebbenden in het gebied gebeurt.

❖ Nieuwe natuur ontwikkelen in de Bleeken

In de Dennendijkse bossen liggen landbouwgronden genaamd de Bleeken, die gronden zijn langdurig verpacht. Het gebied is de voorbije jaren qua natuurwaarde sterk verbeterd en natter geworden. Provincie en waterschap kijken naar verdere ontwikkelmogelijkheden voor de natuur in dat gebied. Als CDA staan wij open voor natuurontwikkeling op deze locatie mits rekening wordt gehouden met de lopende pachtafspraken.

❖ Beheersen van overlast wilde zwijnen en wolven

Het ontbreekt in Nederland aan natuurlijke vijanden voor wilde zwijnen en wolven. Ondernemers in het buitengebied kunnen hier schade van lijden en wilde zwijnen zijn ook een risico voor de verkeersveiligheid. Goede wildbeheersing door de Wild Beheerseenheid (WBE) is dan ook van belang. Het CDA is van mening, dat de gemeente de regie over dit soort vraagstukken moet voeren, omdat de gemeente als onafhankelijke partij kan opereren. Bovendien moet er positief meegedacht worden naar oplossingen om de negatieve gevolgen van groot wild te voorkomen.

4. EEN GEZONDE EN ZORGZAME GEMEENSCHAP: IEDEREEN TELT MEE!

Vraag iemand wat echt belangrijk is in het leven en dan staat gezondheid vaak voorop. Dat is natuurlijk niet zonder reden. Als je gezond bent, kun je volop meedoen in de maatschappij, genieten van mooie momenten met familie en vrienden en jouw vrijetijd naar eigen inzicht invullen. Het is echter geen vanzelfsprekendheid. Een deel van onze inwoners heeft zorg en/of ondersteuning nodig, waar de gemeente de verantwoordelijkheid voor draagt om die te leveren, bijvoorbeeld vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Het CDA wil er voor die mensen zijn, zodat ook zij zo volwaardig mogelijk mee kunnen doen.

Niet alleen gezondheid kan in de weg staan van een leuk (sociaal) leven ook de inkomenspositie en/of armoede spelen een belangrijke rol. Een deel van de samenleving kan niet goed meekomen en is aangewezen op ondersteuning vanuit de gemeente. Voor het CDA geldt vooral dat wij zoveel mogelijk willen voorkomen, dat inwoners in armoede opgroeien. Specifieke aandacht hebben wij voor gezinnen met (jonge) kinderen. Ieder kind heeft recht op goed onderwijs, deelname aan een (sport)vereniging en een jeugd met perspectief. Opgroeien in armoede mag hier geen belemmering voor zijn.

Hier komen twee belangrijke punten voor het CDA naar voren. Allereerst heeft het CDA in haar kernwaarden het begrip solidariteit staan, maar ook het begrip verantwoordelijkheid. Wij willen solidair zijn met mensen die het minder goed hebben, maar solidariteit vanuit de gemeente wordt betaald door ons allemaal. Het is dus ook aan de persoon in kwestie om uit de probleemsituatie te komen als dat mogelijk is (soms is dat bijvoorbeeld niet mogelijk als gevolg van de gezondheid). Daarnaast is het onze overtuiging, dat in de kern geen inwoner afhankelijk wil zijn van de overheid, als dat niet strikt noodzakelijk is. Wij moeten inwoners vooral helpen om, als dat kan, op eigen benen te staan.

De voorbije jaren is er noodgedwongen bezuinigd op tal van gemeentelijke voorzieningen. Voor het CDA is het belangrijk dat wij de komende periode kijken naar wat voor gevolgen dat heeft gehad. Denk daarbij aan regelingen voor schuldhulpverlening, ondersteuning aan verenigingen, vrijwilligers én mantelzorgers. Zoals in de inleiding van dit verkiezingsprogramma staat vermeld, stellen wij de gemeenschap centraal in onze politiek. Dat betekent ook dat je die samenleving als overheid ondersteunt om het goede werk op te pakken. Wij willen dus in goed overleg met hen goede ondersteuning voor vrijwilligers en mantelzorgers bieden.

Tot slot een belangrijke ontwikkeling. De laatste jaren is preventief gezondheidsbeleid nadrukkelijker op de kaart komen te staan. Wat kunnen wij samen doen om gezondheidsproblemen zo lang mogelijk te voorkomen? Bijvoorbeeld door betere voorlichting, samenwerkingsprojecten met huisartsen, meer sporten, het tegengaan van overgewicht en het voorkomen van alcohol- of drugsmisbruik. Het CDA gelooft sterk in het motto 'Voorkomen is beter dan genezen' en wil om die reden, dat de gemeente Asten zich meer bezig gaat houden met preventief gezondheidsbeleid en dit ook toont naar buiten toe door actief de samenwerking op te zoeken met verenigingen, zorgorganisaties en welzijnsinstellingen.

§ 4.1 Voorkomen is beter dan genezen

❖ **Investeer substantieel meer in preventief ouderenbeleid**

Het CDA ziet graag dat er substantieel meer preventief ouderenbeleid komt, waarbij voeding en bewegen belangrijke delen uitmaken van het programma. Als senioren gezonder leven kan ook het noodzakelijke beroep op voorzieningen worden uitgesteld en kunnen zij een actieve bijdrage blijven leveren aan onze samenleving. Het is aan de gemeente om met seniorenverenigingen, zorg- en welzijnspartners te kijken naar mogelijkheden om een breed programma te ontwikkelen voor senioren.

❖ **Voorkom uitbuiting van kwetsbare ouderen**

Financiële uitbuiting van oudere inwoners komt vaker voor. Het CDA wil dat de gemeente in overleg gaat met betrokken organisaties als de seniorenvereniging, lokale en regionale welzijn- en zorgorganisaties om een plan te maken over hoe dit probleem opgepakt kan worden.

❖ **Pas het subsidiebeleid (meer) aan op het thema gezondheid**

Het stimuleren van een gezonde levensstijl krijgt steeds meer aandacht. De gemeente Asten kan daar op aanhaken door bij een herijking van het subsidiebeleid meer ruimte te gaan bieden voor projecten en initiatieven die gericht zijn op het bevorderen van een gezonde levensstijl en meer geënt zijn op het helpen van kwetsbare inwoners. Bij herziening van het subsidiebeleid moet dit worden meegenomen.

❖ **Start meer projecten met als doel kinderen een eerlijke en goede start te geven**

Het CDA vindt het belangrijk om kinderen een goede start te geven. In de regio zijn er goede ervaringen met het project de ouderschapsbelofte. In dit traject worden (nieuwe) ouders al bij de verloskundige en later het consultatiebureau meegenomen bij wat het ouderschap betekent en wat er op hen afkomt. Het CDA wil investeren in dit soort preventieve trajecten voor kinderen en jonge ouders.

❖ **Beperk de schade voor kinderen bij (v)echtscheidingen**

Echtscheidingen kunnen negatief van invloed zijn op de kinderen in een gezin. Zeker als de echtscheiding verandert in een vechtscheiding. Dit soort situaties is mogelijk niet te voorkomen, maar de gemeente Asten moet met zorg- en hulpverlenende instanties kijken naar mogelijkheden om de gevolgen voor de kinderen in dit gezin tot een minimum te beperken. Het CDA staat open voor investeringen in dit soort type projecten.

❖ **Alcohol- en drugspreventie vraagt blijvende aandacht**

Uit onderzoek is gebleken dat het alcohol- en drugsgebruik onder jonge Astenaren relatief hoog ligt. Het voorkomen van drank- en drugsmisbruik ligt primair bij de ouders. De overheid kan hier volgens het CDA wel in ondersteunen door: een verbod op lachgas op te nemen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), via de GGD blijvend inzetten op voorlichting en preventie, met horeca-ondernemers acties bedenken rondom carnaval en kermis om drankmisbruik te voorkomen, bij excessen bij evenementen of bij 'zuiphokken' het gesprek met de initiatiefnemers aan te gaan.

❖ **Investeer in meer uren jongerenwerk om jeugdproblematiek te voorkomen**

Uit meerdere gesprekken die zijn gevoerd ter voorbereiding op dit verkiezingsprogramma is naar voren gekomen, dat het aantal uren jongerenwerk te beperkt is voor de vraag die er ligt. Investeren in jongerenwerk kan positief bijdragen aan het voorkomen van ergere jeugdproblematiek. Het CDA wil daarom dat er meer uren beschikbaar worden gesteld voor jongerenwerk, waarbij wij voorstander zijn van

eigentijds jongerenwerk dus door jeugdige medewerkers die de problemen van nu snappen en met oog voor de diversiteit in de gemeenschap.

❖ **Voer het actieprogramma ‘Een tegen Eenzaamheid’ verder uit**

De gemeente Asten heeft in 2020 het landelijke actieprogramma ‘Een tegen Eenzaamheid’ ondertekend. Hiermee erkennen wij als gemeente deze problematiek en maken er ook concreet werk van. Het lokale actieprogramma is opgesteld door de gemeente Asten, ONIS Welzijn en medewerkers van het Sociaal Team Asten. Het CDA wil dat bij deze aanpak ook nadrukkelijk(er) verenigingen en maatschappelijke partners zoals de Seniorenvereniging en de Zonnebloem worden betrokken. De aanpak van eenzaamheid gaat meerdere organisaties aan. Daarnaast pleiten wij als CDA voor meer budget voor maatjesprojecten om eenzaamheid te bestrijden én meer publieksgerichte campagne in de vorm van advertenties en folders, zodat eenzame inwoners een uitweg wordt geboden.

❖ **Start een pilot om armoede aan te pakken**

Een steeds groter wordende groep inwoners heeft het moeilijk om het hoofd financieel boven water te houden. Dat geldt voor zowel inwoners in een uitkeringssituatie als voor werkenden. Het CDA ziet graag dat de gemeente een project opzet, waarbij integraal wordt gekeken naar het oplossen van de problematiek door in te zetten op schuldhulp, (tijdelijk) kwijschelden van lokale lasten, actief beleid op sociale activering of re-integratie of het ondersteunen van maatschappelijke initiatieven die bijdragen aan het verminderen van armoede. Zo’n pilotproject kan in samenhang met belangenverenigingen en betrokken instanties worden opgezet.

❖ **Continueer het preventieve project schuldhulpverlening**

Het CDA is voorstander van het project schuldhulpverlening, waar proactief en preventief wordt samengewerkt met partners als de woningcorporaties om vroegtijdig beginnende schulden op te pakken. Een verergering van (problematische) schulden wordt hierdoor voorkomen. Wat het CDA betreft blijft dit project, opgezet door betrokken inwoners, behouden en wordt het bij succes uitgebreid. Wij vragen daarbij wel om nauwe afstemming en samenwerking met andere partijen, die actief zijn op het gebied van schuldhulpverlening om geen overlap of ‘tussen wal en schip’-situaties te krijgen.

❖ **Weer aandacht voor sport(beleid)**

In het kader van gezondheid is bewegen in toenemende mate een belangrijk aandachtspunt. Dat geldt voor vrijwel iedere doelgroep, maar met name voor de jeugd en senioren kan de gemeente met haar inbreng van toegevoegde waarde zijn. Door bezuinigingen is de inzet vanuit de gemeente Asten voor sport(verenigingen) beperkt. Het CDA pleit voor meer geld voor sport en bewegen om: met verenigingen sportbeleid op te stellen én uit te voeren, sportvouchers beschikbaar te blijven stellen voor jongeren en volwassenen die zelf de contributie van een vereniging niet kunnen betalen (hiermee helpen we de meest kwetsbaren), beweegprogramma’s op te zetten met partners als verenigingen en scholen om overgewicht tegen te gaan, bij te dragen aan initiatieven uit de gemeenschap om een meer beweegvriendelijke omgeving te realiseren.

❖ **Geef statushouders een plek in de samenleving**

De nieuwe inburgeringswet is vanaf 1 januari 2022 actief. Het CDA wil in de komende raadsperiode halverwege een evaluatie van de invoering van de wet om op die manier tijdig bij te sturen. Doel is dat statushouders zo snel mogelijk actief onderdeel uitmaken van onze gemeenschap door werk, vrijwilligerswerk of deelname aan het verenigingsleven. Iedere mens functioneert het beste, als hij of zij (naar vermogen) deelneemt aan de samenleving.

§ 4.2 Zorg en ondersteuning met oog voor de inwoner

❖ Maak de balans op na Corona: wat verdient aandacht?

De mentale gevolgen van de Corona-crisis zijn (nog) niet bekend, maar verdienen aandacht. Het CDA wil dat de gemeente in samenwerking met gezondheidsorganisaties en zorginstellingen in de gemeente kijkt welke ondersteuning nodig is voor bijvoorbeeld kinderen en jongeren, die langere tijd niet naar school zijn gegaan of senioren die te kampen hebben gehad met meer eenzaamheid.

❖ Kijk naar mogelijkheden om dure zorg af te schalen

Het CDA wil de mogelijkheid onderzoeken om minder geïndiceerde zorg te bieden en meer ondersteuning direct te leveren vanuit het Sociaal Team Asten (bijvoorbeeld via het algemeen maatschappelijk werk). Op die manier kan de inwoner snel en dichtbij hulp ontvangen en blijven de zorgkosten voor de gemeente in de grip, waardoor op andere terreinen niet hoeft te worden bezuinigd.

❖ Sta open voor burgerinitiatieven op het gebied van zorg en welzijn

Om dure en afstandelijke zorg te voorkomen is het nodig dat wordt geïnvesteerd in initiatieven, die vanuit de gemeenschap worden ontwikkeld of van lokale hulpverleners. De gemeente moet hierover met lokale instellingen in gesprek om te bepalen op welke manier deze zorg het beste kan worden op- en afgeschaald. Het CDA ziet hierin ook voor het Lokaal Sociaal Netwerk een rol weggelegd. Mooie voorbeelden die in onze optiek opvolging verdienen zijn de dagbestedingsprojecten in Heusden en Ommel.

❖ Kijk naar het verbinden van generaties

Families worden kleiner en lang niet iedereen heeft op zijn of haar oude dag voldoende mantelzorgers en vrijwilligers om zich heen. Om die reden wil het CDA dat meer gezocht wordt in het verbinden van jongeren en senioren door gemengd te bouwen of via welzijnsorganisaties projecten op te starten, waarin jongeren iets voor senioren kunnen betekenen en vice versa.

❖ Maak van de gemeente Asten een dementievriendelijke gemeente

Het CDA wil dat er structureel werk wordt gemaakt van het concept Dementievriendelijke Gemeente. De gemeente moet meer doen om voorbereid te zijn op meer inwoners met dementie. Het gaat om meer bewustwording onder inwoners, communicatie en afspraken met lokale ondernemers.

❖ Bekijk de inzet van ervaringsdeskundigen

Het CDA wil de mogelijkheden onderzocht hebben om meer met ervaringsdeskundigen te werken bij de zorg in Asten. Inwoners die zelf bepaalde problematiek hebben meegemaakt, kunnen anderen met soortgelijke klachten of problemen mogelijk helpen door hen van adviezen te voorzien of een luisterend oor te bieden.

❖ Lobby voor afschaffing van het abonnementstarief in de Wmo

Het CDA wil bij het rijk lobbyen om het abonnementstarief in de Wmo af te schaffen. Nu betaalt iedere zorgvrager dezelfde bijdrage en wordt niet gekeken naar iemands inkomen en vermogen. Dit leidt tot een toestroom aan aanvragen richting de gemeente Asten en zet de zorg voor de mensen die het echt nodig hebben onder druk. Het CDA Asten-Heusden-Ommel is voorstander van een eerlijkere regeling voor de eigen bijdrage. Om dit te realiseren zetten wij onze contacten met het landelijke CDA in.

❖ **Pilot: verbeter de samenwerking tussen onderwijs, gemeente en zorgverleners**

Er moet een betere samenwerking komen tussen de gemeente, jeugdzorgpartijen en onderwijsorganisaties, zodat kinderen met een hulpvraag goed worden ondersteund en hulpvragen niet worden afgeschoven op één partij. Er is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het CDA wil dat de gemeente hier nadrukkelijk(er) de regie op voert. Het CDA stelt voor om een pilotproject op een school op te zetten en op basis van de ervaringen kijkt of dit verder kan worden uitgerold.

❖ **Ontwikkel een visie op het primair en middelbaar onderwijs**

Het ontbreekt in de gemeente Asten aan een visie over het onderwijs: welke rol speelt het onderwijs in de toekomst van Asten en wat is er van onderwijsorganisaties nodig om die doelen te bereiken? Het CDA stelt voor om hier in samenspraak met de schoolorganisaties, (lokale) werkgevers, ouders en andere belangstellenden een visie voor op te stellen. Wij willen ons expliciet niet bemoeien met de verantwoordelijkheid van scholen, maar de visie moet bijdragen om een betere partner te zijn voor het onderwijs én in het belang van de ontwikkeling van de Astense jeugd.

❖ **Ondersteun en ontwikkel de Adviesraad Sociaal Domein zo optimaal mogelijk**

De Adviesraad Sociaal Domein is vrij recent in een nieuwe vorm opgezet. Deze adviesraad is de belangenbehartiger van de gemeenschap op gebieden als (jeugd)zorg, welzijn, werk en inkomen en onderwijs. Hun advies weegt voor het CDA zwaar en om die reden wil het CDA ook dat de Adviesraad Sociaal Domein zo goed mogelijk door de ambtelijke organisatie en het gemeentebestuur wordt ondersteund, zodat zij haar werk naar behoren kan verrichten. Op deze manier kan de Adviesraad Sociaal Domein actief en zichtbaar zijn en contact houden met de gemeenschap, zodat ze ook een echte vertegenwoordiger van die gemeenschap kan zijn.

❖ **Diversiteit vraagt om passende dienstverlening**

De gemeenschap wordt meer divers en dat vraagt om een specifieke benadering om goede zorg en ondersteuning te bieden aan bijvoorbeeld vluchtelingen en arbeidsmigranten. Het CDA wil dat er een aanpak komt om de (psychische) problemen in deze groepen aan te pakken: door personeel aan te nemen met kennis over deze doelgroepen, de taal machtig zijn of door het opleiden van vrijwilligers uit deze groepen, die als tolk of verbinder kunnen helpen.

❖ **Inclusie en discriminatie**

Vanuit de gemeenteraad is het onderwerp inclusie en discriminatie op de kaart gezet. Het CDA wil dat er in de komende raadsperiode aandacht blijft voor dit onderwerp, omdat uit een enquête en een bewonersbijeenkomst is gebleken, dat discriminatie ook in Asten voorkomt en er nog voldoende mogelijk is om tot een meer inclusieve gemeenschap te komen. Er moet een duidelijk programma komen waarin de gemeente met maatschappelijke organisaties en verenigingen samenwerkt aan dit onderwerp.

§ 4.3 Het goud van onze samenleving: mantelzorgers en vrijwilligers

❖ **Ondersteuning van (zorg)vrijwilligers vraagt om aandacht én investeringen**

Vrijwilligers nemen geen zorg over, maar kunnen als ze goed zijn opgeleid helpen om de toenemende zorgvraag het hoofd te bieden. Het CDA wil dat er meer geld uit wordt gegeven voor de opleiding en ondersteuning van vrijwilligers in zorg en welzijn. Op die manier kunnen we (zorg)organisaties ook helpen bij het bieden van goede ondersteuning aan meer kwetsbare inwoners.

❖ **Investeer in goede mantelzorg**

Het steunpunt mantelzorg is enkele jaren geleden verdwenen na een bezuinigingsronde. Het ondersteunen van mantelzorgers is echt een taak van de gemeente. Het CDA wil daarom dat de gemeente met mantelzorgers in gesprek gaat over welke ondersteuning terug moet keren: of opnieuw het steunpunt mantelzorg in het leven roepen of op een alternatieve en vraaggerichte manier hulp bieden aan mantelzorgers. Daarbij moet aandacht zijn voor een gevarieerd pakket aan ondersteuning van mantelzorgers: informatie en advies, persoonlijke begeleiding, emotionele steun in de vorm van bijvoorbeeld lotgenotencontact, training en cursussen, vervangende zorg, financiële steun of hulpmiddelen.

❖ **Onderzoek welke ondersteuning verenigingen (na Corona) nodig hebben**

De Coronacrisis en eerdere bezuinigingen vanuit de gemeente zijn van invloed geweest op veel verenigingen. Het CDA wil dat de gemeente een ronde maakt langs alle verenigingen om op te halen, wat er op dit moment bij hen leeft en de belangrijkste onderwerpen uitwerkt in het uitvoeringsprogramma sociaal domein. Doel is om ook 'stille' verenigingen beter in beeld te krijgen. Zo kunnen wij verenigingen helpen bij hun goede werk voor de gemeenschap.

5. KLIMAAT EN ENERGIE: ONZE GEZAMENLIJKE OPGAVE

De klimaatcrisis wordt internationaal gezien als een van de grootste opgaven van deze tijd. Ook lokaal hebben wij te maken met (inter)nationaal gemaakte afspraken over het klimaat en over hoe om te gaan met energie. De gemeente heeft bijvoorbeeld de Transitie Visie Warmte opgesteld, waarin staat beschreven hoe Asten in 2050 aardgasvrij kan worden. Ook is er een regionale energiestrategie (RES) gemaakt. Hierin staat beschreven hoe de gemeenten in Zuidoost Brabant, waaronder Asten, energie willen besparen én hoe energie grootschalig opgewekt moet gaan worden. Het CDA heeft een duidelijk standpunt: het klimaat is een serieus vraagstuk, het verdient onze volledige aandacht en wij moeten nu stappen zetten, zodat wij de (inter)nationaal gemaakte doelstellingen niet allemaal afschuiven op toekomstige generaties. Tegelijkertijd willen wij dat de gemeente maatregelen neemt met beleid. De haalbaarheid, betaalbaarheid en het draagvlak onder onze inwoners staat voorop. Grote transities op het gebied van energie en warmte kunnen alleen slagen, als de overheid samen met inwoners, instellingen en bedrijven samen werk maken van de aanpak. Het is aan de gemeente Asten om onze inwoners de komende jaren goed te informeren en te stimuleren om gezonde stappen te zetten.

Het klimaat wordt in toenemende mate als een serieus probleem gezien, omdat wij ook de gevolgen ondervinden van klimaatveranderingen. Het weer wordt onvoorspelbaar. Er zijn regelmatig hele droge periodes of korte periodes van extreme regenval. Door hogere temperaturen wordt ook hittestress in bebouwde kommen een probleem. De lokale overheid is aan zet om ervoor te zorgen, dat de overlast tot een minimum wordt beperkt. Dat betekent riolering aanpassen, zodat water snel weg kan stromen, maar op plekken ook zorgen voor waterbuffering, zodat voldoende regenwater beschikbaar is voor de droge periodes. Meer groen in centra helpt ook bij de realisatie van een fijner klimaat. Als CDA willen wij dat de gemeente doorgaat met het aanpakken van problemen door klimaatverandering, zoals we eerder hebben gedaan bij bijvoorbeeld de Beekerloop en binnenkort ook aan de Voorste Heusden, Wolfsberg en Wilhelminastraat.

De gemeente is ook verantwoordelijk voor de afvalinzameling. De kosten voor het verwerken van afval stijgen. Dit merkt de inwoner in de woonlasten, omdat hierdoor de afvalstoffenheffing ook stijgt. Inwoners betalen naast het vastrecht per leging van de grijze of groene klike. Het is belangrijk dat er duidelijke uitgangspunten komen rondom de afvalstoffenheffing, zodat inwoners weten waar ze aan toe zijn. Het CDA wil dat de gemeente Asten beleid maakt rondom duurzaamheid en circulariteit en daar de inwoners van Asten actief bij trekt.

§ 5.1 Lokaal aan de slag met de energietransitie

❖ **Geen ondoordachte maatregelen: met realisme werken aan energie en klimaat**

Het CDA is voorstander van de energietransitie, maar wil hierbij geen ondoordachte beslissingen nemen. Eerst dienen alle mogelijkheden te worden benut, die geen of weinig negatief effect hebben op het landschap of de woon- en leefomgeving. Wij denken daarbij aan het vol leggen van daken van (bedrijfs)gebouwen en stallen of inwoners stimuleren om zelf zonnepanelen aan te schaffen. Aanvullend kan ook worden gekeken naar minder rendabele of kwetsbare plekken net naast grote infrastructuur zoals de A67 of de N279. Daarnaast moet de netwerkcapaciteit worden aangepakt, zodat grootschalige energieopwekking met bijbehorende teruglevering op het net ook technisch mogelijk is.

Geen ondoordachte maatregelen nemen dat wil niet zeggen, dat er geen gezonde ambitie is. Het CDA verwacht van de gemeente Asten een proactieve rol in het benaderen van inwoners en belangenorganisaties zoals ICAS, OVA en ZLTO. Samen kunnen goede stappen worden gezet om de energietransitie in Asten te laten slagen.

❖ **Zonder investeringen in het elektriciteitsnetwerk is de transitie kansloos: lobby bij Enexis en Tennet**

De gemeente Asten moet met andere gemeenten druk (blijven) uitoefenen op energiebedrijven die verantwoordelijk zijn voor het elektriciteitsnetwerk. Doordat het netwerk de hoeveelheid opgewekte stroom niet kan verwerken, verloopt de energietransitie traag en kunnen initiatiefnemers die hiermee vooruit willen niet vooruit. Dit probleem van netwerkschaarste moet als eerste worden opgelost.

❖ **Eerst de daken vol, dan pas zonneparken**

Het CDA is terughoudend met de komst van grootschalige zonneparken vanwege bovenstaande situatie. De zonneladder moet worden gehanteerd: eerst daken vol, daarna pas zoeken naar andere oplossingen. Wij volgen hierin als partij de zonneladder. Medewerking kan in onze optiek alleen worden verleend aan een zonnepark als het past in het gebied, landschappelijk goed is ingevuld en het op breed draagvlak vanuit de buurt kan rekenen.

❖ **Maak het als gemeente voor inwoners makkelijk en betaalbaar om zonnepanelen aan te schaffen**

De gemeente Asten heeft een stimulerende, faciliterende en communicerende rol richting inwoners om hen stappen te laten nemen richting nieuwe vormen van energie. Om die reden wil het CDA dat de gemeente blijft communiceren over mogelijke projecten en subsidieregelingen, die het voor inwoners aantrekkelijk maken om actie te ondernemen. Wij denken daarbij onder andere, maar niet uitsluitend, aan het project de Groene Zone. De gemeente Asten neemt deel aan het project Groene Zone. Hiermee kunnen inwoners via de gemeente zonnepanelen aanschaffen en tegen een gunstige rente over een looptijd van 15 jaar aflossen. Vanaf de eerste maand levert het financieel voordeel op voor inwoners. Het CDA wil blijven deelnemen aan dit soort projecten om de energietransitie voor inwoners gemakkelijk en betaalbaar te houden. Als het eerste project is afgerond, staat het CDA open voor een project Groene Zone 2.0.

❖ **Geen (grote) windmolens in de gemeente Asten**

Het CDA is tegen de komst van windmolens. Op basis van onderzoek komen drie plekken mogelijk in aanmerking Diesdonk, Dennendijkse Bossen en nabij de Grootte Peel. Hiervoor is geen draagvlak bij omwonenden. Bovendien hebben windmolens van 220 meter hoogte een negatief effect op de bestaande (kwetsbare) natuur in die gebieden.

❖ **Van het gas af? Alleen als het haalbaar, betaalbaar en betrouwbaar is**

Onderdeel van de energietransitie is ook de doelstelling, dat iedereen in 2050 van het gas af is. Voor 2030 moet er al een proefwijk in Asten van het gas af. In de optiek van het CDA is het niet verantwoord om een wijk aan te wijzen, zo lang er geen adequate en betaalbare oplossingen zijn. Die zijn er op dit moment (nog) niet. Omdat de energietransitie van belang is en niets doen voor ons geen optie is, stellen wij voor om ontwikkelingen af te wachten en vooral in te zetten op isolatie om energie te besparen.

❖ **Ondersteun burgerinitiatieven en actieve bedrijven bij de energietransitie**

De energietransitie is een van de grootste opgaven van het moment. Deze transitie kan niet slagen zonder de hulp van inwoners en bedrijven. Het CDA wil daarom dat de gemeente (verenigde) inwoners in bijvoorbeeld een stichting of burgerinitiatief ondersteunt. Ook bedrijven die aan de slag willen met de

energietransitie moeten actief vanuit de lokale overheid worden ondersteund. Het gaat onze partij om de voorbeeldfunctie, die positief kan uitstralen op andere inwoners en bedrijven en waardoor de energietransitie geleidelijk aan kan slagen.

❖ **Versnel de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed**

De gemeente Asten moet het voorbeeld geven in de verduurzaming van gebouwen. De gemeente bezit met het gemeentehuis en de gemeentewerf vastgoed, maar is ook mede verantwoordelijk voor het gemeenschapshuis en schoolgebouwen. Het CDA wil dat de gemeente Asten in 2022 een overzicht opstelt over de mogelijkheden en het tijdsplan, waarbinnen het gemeentelijk vastgoed wordt verduurzaamd.

§ 5.2 Actie ondernemen tegen de gevolgen van klimaatverandering

❖ **Actieve aanpak van locaties met wateroverlast**

De gemeente Asten moet locaties, die te maken hebben met wateroverlast, actief oppakken. In de komende periode dienen als eerste de Wolfsberg, de Voorste Heusden, de wijken rondom het evenemententerrein en de Wilhelminastraat en parallelwegen van de Heesakkerweg klimaatbestendig te worden gemaakt.

❖ **Bied volop subsidiemogelijkheden voor klimaatadaptatie**

Het CDA wil de subsidiemogelijkheden voor de aanleg van groene daken en voor het afkoppelen van het regenwater voortzetten. Op deze manier stimuleren we inwoners om een bijdrage te leveren aan de klimaatopgave. Daarnaast wil het CDA kijken naar mogelijkheden om inwoners te stimuleren om minder verharding aan te brengen (een steentje minder), geveltuinjes aan te leggen of wildmengsel in te zaaien op eigen terrein of op plekken in de openbare ruimte.

❖ **Hittestress in kaart brengen en vervolgens aanpakken**

Naast wateroverlast neemt ook de kans op hittestress toe als gevolg van klimaatveranderingen. Met name in sterk versteende gebieden als dichte woonwijken en industrieterreinen is het risico op hittestress groot. Het CDA wil in de komende raadsperiode, dat er onderzoek wordt gedaan naar hittestress en eventueel maatregelen worden genomen (meer groen in de omgeving aanbrengen). Bijkomend voordeel is dat hierbij de biodiversiteit in wijken of buurten wordt verbeterd.

❖ **Waterregulering in het buitengebied verbeteren**

De gemeente Asten en het Waterschap Aa en Maas moeten samen met betrokkenen in het buitengebied zoeken naar oplossingen om water zo lang mogelijk in het gebied zelf vast te houden zonder dat dit tot wateroverlast leidt. Het vasthouden van water draagt bij aan het voorkomen van verdroging van grond en gewassen in hetere periodes van het jaar.

§ 5.3 Nadenken over een meer duurzaam Asten

❖ **Stel een duurzaamheidsplan op**

Wat streef je als gemeente na? De gemeente Asten heeft (nog) geen beleid op het gebied van duurzaamheid en circulariteit. Het CDA wil in de komende raadsperiode een beleidsplan duurzaamheid / circulariteit opstellen.

❖ **De vervuiler betaalt als uitgangspunt hanteren**

Het CDA wil toewerken naar een situatie, waarin het principe ‘de vervuiler betaalt’ het uitgangspunt is. Op deze manier willen wij inwoners bewust maken van de noodzaak om afvalstromen te verminderen. In dat verband: de afvalstoffenheffing is opgebouwd uit het vastrecht en de kosten die worden gemaakt per leging van een kliko. Het CDA wil het vastrecht zo laag mogelijk houden, zodat inwoners worden gestimuleerd om afval zo goed mogelijk te scheiden en de kosten eerlijk zijn verdeeld.

❖ **Geef als gemeente ruimte om te experimenteren met circulaire initiatieven**

De gemeente Asten moet actief op zoek naar inwoners, die projecten of initiatieven ontwikkelen met betrekking tot de circulaire economie en als voorbeeld kunnen dienen voor anderen om het belang van circulariteit onder de aandacht te brengen. Het CDA pleit voor ‘fieldlabs’ in specifieke wijken of buurten om te zien wat werkt in Asten.

❖ **Verduurzaam het gemeentelijke wagenpark**

De overheid moet het goede voorbeeld geven met betrekking tot circulariteit. Het CDA wil dat bij gemeentelijke samenwerkingsverbanden de voertuigen (bussen, vuilniswagens, etc) elektrisch of op waterstof rijden om op die manier bij te dragen aan een beter milieu.

❖ **Realiseer een nieuwe gebruiksvriendelijke milieustraat**

Het CDA wil op basis van een recente evaluatie over de veranderingen bij de milieustraat de discussie voeren over de toekomst van de milieustraat in Someren. Voor het CDA staat vast dat de tarieven niet verder mogen stijgen, dat de milieustraat in of nabij Asten gelegen moet zijn en dat het gebruiksgemak van de huidige milieustraat duidelijk verbeterd moet worden.

❖ **Het CDA wil blijvende ondersteuning bieden aan de twee kringloopwinkels**

Voor het milieu is het beter als een product een langere levensduur kent. Op die manier wordt er minder afval gemaakt en verwerkt. Kringloopwinkels leveren daarom een positieve bijdrage aan een meer duurzame wereld. Om kringloopwinkels voor hun werk te ondersteunen is het CDA voorstander van een jaarlijkse bijdrage aan de kringloopwinkels, bijvoorbeeld voor verwerkingskosten van producten die niet worden verkocht. De gemeente moet hierover in gesprek met Een Aarde en ONA.

❖ **Oud papierinzameling via verenigingen en met een vastgestelde prijs**

Het inzamelen van oud papier blijft een taak van verenigingen, zolang zij deze taak willen uitvoeren. Het CDA is voorstander van aangescherpte tariefafspraken. Door het afspreken van een minimumtarief zijn vereniging verzekerd van een vaste minimumopbrengst. Op die manier is het voor hen haalbaar om het oud papier op te blijven halen. In samspraak met de vereniging moet er ook een afspraak komen dat bij hoge papierenprijzen de gemeente Asten meeprofiteert en geld kan sparen voor jaren, waarin bijspringen noodzakelijk is om de minimumprijzen te garanderen. Tariefafspraken zijn dus de uitkomst om tot een eerlijke systematiek te komen voor verenigingen en de gemeente Asten en zorgen ervoor dat lokale lasten voor inwoners beter onder controle blijven (investeringen door de gemeente Asten worden namelijk betaald uit de afvalstoffenheffing).

FLOWERS

BABOBA

midos

50 Jaar

50 Jaar

6. ONDERNEMEND ASTEN: VERSTERK DE LOKALE ECONOMIE

Asten is gelegen in een van de sterkste economische regio's van Nederland: Brainport. De economie draait volop, bedrijven zoeken uitbreidingsmogelijkheden en er is behoefte aan goed opgeleide werknemers die passen bij de bedrijvigheid in de Brainportregio. Maar Asten heeft wat betreft de lokale economie meer te bieden. Traditioneel is er veel werkgelegenheid vanuit de agrarische sector, vanuit recreatie en toerisme en de detailhandel. Het CDA wil dat we die lokale economie koesteren en tegelijkertijd investeren in de verbinding met de Brainportregio. Op die manier zijn wij niet afhankelijk van één economische pijler én hebben wij onze inwoners volop werkgelegenheid te bieden relatief dichtbij huis.

Het CDA wil er zijn voor de industrie die past bij de Astense schaal. Wij bedoelen daarmee de midden- en kleinbedrijven (MKB) en de bedrijven die net wat groter zijn (MKB+). Dit type bedrijven is van belang voor de lokale en regionale economie en kan een mooie positie innemen in bijvoorbeeld de toeleveringsketen naar grotere (internationale) bedrijven in de regio. Door ruimte te bieden aan industrie die bij Asten past, behouden wij ook het beeld van een mooie groene woongemeente met een hoog voorzieningenniveau in de nabijheid van Eindhoven en Helmond, waar niet alleen bedrijven zich goed kunnen vestigen, maar ook hun personeel. Per slot van rekening zijn de Astense bedrijven ook gebaat bij werknemers, die tevreden zijn met hun woonomgeving en zich hier graag vestigen vanwege goede onderwijsvoorzieningen, het verenigingsleven, de natuur op een steenworp afstand of het bruisende centrum.

In de toekomstvisie van de gemeente Asten staan de transformatie van het buitengebied en de centrumontwikkeling opgenomen als twee van de vier belangrijkste opgaven. In het buitengebied vinden veel agrarische activiteiten plaats, maar zijn er ook steeds vaker andere economische activiteiten te zien: zorgboerderijen, recreatie en toerisme. Voor al deze activiteiten moet ruimte zijn, maar wel rekening houdend met de balans in het gebied. Het moet in goede harmonie met de omwonenden worden opgepakt. Op die manier versterken wij ons buitengebied in economische zin en wordt de beleving van het buitengebied opgewaarderd.

Voor het centrum van Asten geldt, dat het een belangrijk visitekaartje is voor ons dorp. Niet alleen Astenaren verblijven er graag, ook toeristen weten de weg naar ons centrum te vinden. Dat bruisende centrum met de goedlopende horeca en vele winkels is cruciaal voor het type dorp dat wij in Asten willen zijn. Het is aan de Astense politiek om in samenwerking met ondernemers, belangenorganisaties als de OVA en het Centrummanagement en omwonenden in het centrum dit vast te houden en te verbeteren daar waar mogelijk.

Samenvattend: het CDA biedt ruimte aan ondernemers om te ondernemen en wij vinden dat de gemeente de verantwoordelijkheid draagt om een goed vestigingsklimaat te creëren voor bedrijven en hun werknemers. Maar tegelijkertijd zijn er grenzen en is het onze taak om gezamenlijk tot de beste oplossingen te komen voor wat past binnen onze gemeentegrenzen.

§ 6.1 Aandacht voor het Midden- en Kleinbedrijf (MKB)

❖ Zet in op een belevingsvol centrum: variatie in aanbod en concentratie

De wereld verandert en steeds meer inwoners kopen producten online. Om een aantrekkelijk centrum te houden wil het CDA dat er een meer gedifferentieerd aanbod komt in het centrum, waarbij winkels en

horecagelegenheden worden afgewisseld met andere functies, die bijdragen aan een levendig centrum. Het centrum moet een combinatie zijn van 'publiekstrekkers' en het hogere kwalitatieve segment.

❖ **Meer concentratie van winkelaanbod is noodzakelijk**

Het winkelaanbod moet naar de toekomst toe verder worden geconcentreerd om leegstand te voorkomen. Als winkels rondom het centrum sluiten, dan willen wij die mogelijkheden gebruiken om daar woningbouw te realiseren.

❖ **Creëer voldoende bedrijfsruimte voor Astense bedrijven**

Er is door Astense bedrijven vraag naar meer bedrijfsruimte. Wij willen onderzoeken of een extra bedrijventerrein mogelijk is. Daarnaast wil het CDA dat de gemeente met de lokale bedrijven kijkt naar alternatieven als braakliggende terreinen, inbreidingslocaties of locaties voor herontwikkeling (waaronder het ombouwen van vrijkomende agrarische bestemmingen).

❖ **Er moet een regionaal bedrijventerrein komen in de buurt van Asten**

Bedrijven met een grote omvang of hoge milieucategorie kunnen niet in Asten worden gehuisvest, maar moeten op een regionaal bedrijventerrein zitten. Het huidige regionale bedrijventerrein in Helmond is vol. Er moet dus een nieuw regionaal bedrijventerrein komen aan de oostelijke zijde van de Brainportregio. Omdat het aan ruimte ontbreekt in Asten zelf pleiten wij voor een locatie in de nabijheid van Asten. Op die manier blijft de werkgelegenheid behouden, ook als lokale bedrijven groeien en vanwege de groei verhuizen naar een regionaal bedrijventerrein (zie Kemie en Multibier in het recente verleden).

❖ **Vind de balans tussen bedrijven en inwoners in grensgebieden**

Bij het opstellen van nieuwe omgevingsplannen houdt het CDA vast aan de bestaande regels voor bedrijventerreinen. Asten dient ondernemers de kans te bieden om te ontwikkelen, maar het CDA wil ook het dorps- en groene woonkarakter behouden. Daar waar bedrijven grenzen tegen de woongebieden wil het CDA dat er geen uitzonderingen worden gemaakt in omvang of hoogte van de bedrijfspanden. Zorg voor een goede scheiding, zodat er ook draagvlak is voor bedrijfsontwikkeling.

❖ **Blijf aandacht houden voor het vitaal houden van bedrijventerreinen**

Een belangrijk deel van de Astense bedrijven is gevestigd op bedrijventerreinen aan toegangswegen richting de dorpskern. De bedrijven zorgen niet alleen voor werkgelegenheid en daarmee welvaart, maar zijn door de ligging ook een visitekaartje voor Asten. Het CDA wil dat de kwaliteit van het gebied op orde blijft of wordt gebracht. Revitalisering is wenselijk op plekken, die niet meer aan de gewenste standaard voldoen. Naar de toekomst is het ook van belang om andere vraagstukken als hittestress, watermanagement en biodiversiteit te betrekken bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen.

❖ **Onderzoek de wenselijkheid bij ondernemers voor Parkmanagement**

Bedrijven hebben soms opgaven te verrichten, die collectief van aard (kunnen) zijn. Het CDA denkt daarbij aan de energietransitie (zonnepanelen, hittestress, waterhuishouding), mobiliteitsvraagstukken (bereikbaarheid, parkeervoorzieningen). Het CDA wil bekijken of het wenselijk is om een vorm van parkmanagement in te voeren, waarmee zowel de ondernemers als de gemeente gebaat zijn.

❖ **Investeer als gemeente Asten in de relatie met bedrijven**

De gemeente moet een betrouwbare partner voor het bedrijfsleven, OVA, ICAS en ZLTO zijn, snel en adequaat antwoord kunnen geven op vraagstukken en hen begeleiden bij vergunningsaanvragen. Dat proces verloopt goed, maar kan worden uitgebreid. In de komende raadsperiode zou de formatie uren

voor het onderdeel economie (bedrijvencontactfunctionaris) moeten worden uitgebreid. De formatie kan tevens worden gebruikt om mogelijke leegstand snel op te lossen, zodat leegstand geen negatief effect heeft op omliggende bedrijven.

❖ **De gemeente gaat zelf ook voor ‘Koop Lokaal’**

Bij gemeentelijke aanbestedingen moet de gemeente Asten zich maximaal inspannen om lokale (of regionale) bedrijven de mogelijkheid te bieden om deel te nemen. Koop daar waar mogelijk lokaal aan en toon aan dat je het principe van ‘Koop Lokaal’ onderschrijft als gemeente.

§ 6.2 Recreatieve en toeristische parel in de Peel

❖ **Méér samenwerking binnen de branche is nodig: dwing dit als gemeente af**

Het CDA wil dat er een betere samenwerking ontstaat tussen organisaties die betrokken zijn bij de Peel. De Peel maakt een belangrijk deel uit van de identiteit van Asten. In de optiek van het CDA kan hier meer uitgehaald worden door een versterkte samenwerking tussen bijvoorbeeld het Klok- en Peelmuseum, Buitencentrum de Pelen en het IVN. De gemeente kan die samenwerking faciliteren en ondersteunen in het belang van het recreatieve karakter van Asten.

❖ **Profileer de gemeente Asten nadrukkelijker als toeristische bestemming**

Het Land van de Peel is een duidelijke vorm van (regionale) streekmarketing, waarmee Asten en de Peel op een positieve manier worden belicht. Het ontbreekt de gemeente Asten zelf aan een eigentijdse visie op het gebied van recreatie en toerisme en een duidelijk en aantrekkelijk jaarprogramma, waarmee toeristen naar Asten worden getrokken. Het CDA wil dat de gemeente een dergelijke visie of plan samen met de horeca-ondernemers in Asten opstelt en samen tot uitvoering brengt om het recreatieve potentieel van Asten volledig te benutten.

❖ **Museum Klok en Peel: huidige subsidiebedrag als maximum steun bij nieuwe plannen**

Al enige tijd is er discussie over het Museum Klok en Peel. Het nieuwe bestuur oriënteert zich op de toekomst. Het CDA waardeert hetgeen het museum bijdraagt in de beeldvorming over Asten én de inzet van de vele vrijwilligers bij het museum. Het museum verdient op haar beurt daarom steun vanuit de lokale overheid. Voor goede plannen van het museum heeft het CDA geld over, waarbij wij de huidige bijdrage als maximum hanteren. Wij steunen het museum in pogingen om op andere manieren subsidies of inkomsten te genereren.

❖ **Wakker het fietstoerisme aan. Asten als fietsgemeente van de Peel**

Er moet een samenhangend fietsroutenetwerk komen, die de kernen rondom de Groote Peel en andere natuurgebieden in de regio en de natuurgebieden zelf met elkaar verbindt. Asten als middelpunt in de regio met de Groote Peel, de Mariapeel, de Deurnsche Peel, de Strabrechtse Heide, de Dennendijkse Bossen. Creëer en ‘verkoop’ deze routes.

❖ **Meer wandelen: benut de combinatie van kernen en natuur, vent de wandelroutes beter uit**

In de gemeente Asten is er een knooppuntennetwerk aan wandelroutes en zijn er separate wandelroutes te verkrijgen bij onder andere het museum Klok en Peel of de golfbaan Het Woold. Deze lappendeken aan wandelroutes belemmert de herkenbaarheid van de mogelijkheden. De voorbije jaren is de populariteit van wandelen toegenomen. Om die reden wil het CDA dat met betrokken partijen, waaronder ook de VVV, tot meer uniformering en publiciteit van wandelroutes kan worden gekomen.

❖ **Na Corona: blijf horeca-ondernemers op een passende wijze ondersteunen**

Door Corona is de horecasector financieel hard getroffen. Het is in het belang van de hele gemeenschap (onder andere een bruisend centrum, ruimte voor het verenigingsleven) dat de horeca in Asten, Heusden en Ommel verder kan. De gemeente moet in overleg met Koninklijke Horeca Nederland afdeling Asten en de afzonderlijke ondernemers kijken naar wat er de komende jaren nodig is om de nasleep van Corona op een goede manier op te vangen. Bijvoorbeeld door extra terrasruimte aan te bieden en te kijken naar de lasten: leges voor vergunningen / evenementen, terrasbelasting.

❖ **Heroverweeg de besluitvorming rondom routegebonden horeca**

De gemeenteraad heeft jaren geleden een standpunt ingenomen met betrekking tot horeca in het buitengebied. Deze ondernemers mogen geen concurrentie vormen voor horecagelegenheden in het centrum. De horeca in het centrum verandert (meer eetgelegenheden), de vraag van inwoners is veranderd en een toenemend aantal ondernemers zoekt naar recreatieve mogelijkheden in het buitengebied. Wat het CDA betreft wordt in samenspraak met belanghebbenden gekeken of het standpunt dat horecagelegenheden in het buitengebied alleen routegebonden horeca mogen bieden heroverwogen (eten en drinken alleen aanbieden aan passerende voetgangers of fietsers).

❖ **Asten als evenementendorp: haal barrières weg, stimuleer initiatiefnemers**

In de gemeente Asten worden gelukkig heel veel evenementen georganiseerd. Het draagt bij aan een mooie leefbare gemeente. Het CDA wil dit minimaal behouden en daar waar mogelijk versterken. Om die reden zijn wij voor gelijkblijvende leges voor evenementen. De voorbije jaren zijn evenementen als 'Asten in kerstsfeer' of de 'Klokkendagen' komen te vervallen. De gemeente Asten is gebaat bij evenementen die Asten op de kaart zetten. Bekijk als gemeente of er een subsidieregeling ontwikkeld kan worden, waarmee beginnende evenementen de kans krijgen om uit te groeien tot een op zichzelf staand evenement. Het CDA wil hiermee ondernemers, organisaties en verenigingen stimuleren om bij te dragen aan dat nog levendigere Asten, Heusden en/of Ommel.

§ 6.3 Genoeg en de juiste handen voor de arbeidsmarkt

❖ **Ondersteun bedrijven in de zoektocht naar medewerkers**

De gemeente mag een actievere rol spelen in het faciliteren van (jonge) medewerkers bij bedrijven in een krappe arbeidsmarkt. Het CDA denkt daarbij aan het koppelen van bedrijven aan instanties als het UWV en Senzer, het helpen realiseren van voldoende stageplaatsen via BBL leerlingen en stageplaatsen of het verbinden van Asten met regionale partners als het ROC, het Technisch Centrum Brainport en Innovatiehuis de Peel.

❖ **Verbind Astense ondernemers nog meer met de Triple Helix rondom Eindhoven**

De regio Eindhoven staat bekend om de Triple Helix-samenwerking: de samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers. Het is aan de gemeente om met bedrijven meer aansluiting te vinden bij innovatiecentra in de regio en het samenwerkingsverband Regiegroep Onderwijs en Arbeid van de regio Helmond – De Peel actief te benutten en mee te besturen.

❖ **Benut het arbeidspotentieel van inwoners in uitkeringssituaties**

De gemeente moet samenwerking tussen het UWV en het bedrijfsleven stimuleren om mensen in een uitkeringssituatie versneld te matchen met potentiële werkgevers in sectoren die behoefte hebben aan personeel, bijvoorbeeld in de horeca, logistiek, tuinbouw.

❖ **Huisvesting van arbeidsmigranten wordt op een nette manier vormgegeven**

Arbeidsmigranten zijn noodzakelijk voor onze lokale en regionale economie. Het is onze taak om ervoor te zorgen, dat zij op een nette en menswaardige manier worden gehuisvest. Om die reden wil het CDA de aanbevelingen uit het landelijke rapport over de huisvesting van arbeidsmigranten opvolgen. Omdat huisvesting van arbeidsmigranten niet enkel een lokaal vraagstuk is, hechten wij er als partij waarde aan, dat afspraken op regionale schaal met andere gemeenten in de Peelregio worden gemaakt.

❖ **Voer actief beleid op het huisvesten van arbeidsmigranten samen met bedrijven**

De gemeente Asten moet actief oplossingen zoeken op het gebied van arbeidsmigranten door met ondernemers en belangenorganisaties (ZON, ICAS, ZLTO, OVA), die gebruik maken van arbeidsmigranten (*shortstay* en *midstay*), het gesprek aan te gaan over de realisatie van klein- tot middelgrote woonlocaties van arbeidsmigranten dichtbij de werklocatie (maximaal 200 arbeidsmigranten verenigd op één locatie). Werk aan dit thema vanuit economische en bestuurlijke ambitie en niet vanuit de verdediging.

❖ **Spreiding van arbeidsmigranten over de gemeente heen**

Bij het huisvesten van arbeidsmigranten moet de gemeente kijken naar de draagkracht van een gebied of wijk. Het CDA is tegen het huisvesten van (te) veel arbeidsmigranten bij elkaar, als dat de leefbaarheid van een straat of wijk negatief beïnvloedt. Bij meer dan 100 arbeidsmigranten op één locatie moet de gemeenteraad aan zet blijven om het uiteindelijke besluit te nemen.

❖ **Geen huisvesting van arbeidsmigranten op vakantieparken**

Het CDA wil in lijn met het huidige beleid geen bewoning van arbeidsmigranten op recreatieparken. Huisvesting dient plaats te vinden met het juiste toezicht, niet in te grote aantallen op één locatie én het recreatieve en toeristische karakter van Asten leidt onder de huisvesting van arbeidsmigranten op vakantieparken.

§ 6.4 Mobiliteit en bereikbaarheid van Asten, Heusden en Ommel

❖ **Verbeter de bereikbaarheid rondom het voormalige Ei van Ommel**

Voor de bereikbaarheid van Asten is het van belang om het verkeersknooppunt bij de A67 en de N279 te verbeteren. De doorstroming van het verkeer staat daar onder druk door de aantrekkende economie en uitbreiding van Asten door de bouw van de wijk Loverbosch. Wij dringen er op aan dat er snel een onderzoek door de provincie Noord-Brabant komt (zogeneten Planstudie) naar welke maatregelen er nodig, zodat het verkeer op dit knooppunt niet helemaal vastloopt.

❖ **Uitbreiding A67 en N279: wegen blijven belangrijk voor de bereikbaarheid van Asten**

Er wordt in het kader van het milieu steeds meer gekeken naar manieren om mensen uit de auto te krijgen: meer openbaar vervoer, meer snelfietspaden. Voor de ligging van Asten blijven de snel- en provinciale wegen echter van groot belang. Om Asten in de toekomst goed bereikbaar te houden is verbreding van de A67 en N279 van belang. Het CDA blijft hiervoor pleiten inclusief de juiste maatregelen om negatieve gevolgen als geluidsoverlast te voorkomen. Het CDA verwacht daarbij de ondersteuning van belangenorganisaties als VNO-NCW en ICAS om samen een sterker signaal af te geven richting Den Bosch en Den Haag.

❖ **Geen nieuwe truckparking bij de A67**

Het CDA is tegen de komst van een truckparking aan de noordzijde van de A67. Dit gebied vinden wij niet geschikt vanwege het nabijgelegen natuurgebied de Berken en omdat het grenst tegen de toekomstige uitbreiding van de kern Ommel. Bovendien leidt dit tot extra verkeer op het knooppunt A67 en N279 (voormalige Ei van Ommel) en komt daardoor de bereikbaarheid van ons dorp verder onder druk te staan.

❖ **Viaduct Beekstraat moet open blijven**

Het CDA wil het viaduct aan de Beekstraat openhouden om sluisverkeer én verkeer richting de vakantieparken door de kern Ommel te voorkomen. Bij de landelijke overheid moet er op worden aangedrongen om het viaduct te herstellen of te vervangen. Rijkswaterstaat dient dit viaduct te onderhouden, zodat het veilig en begaanbaar blijft.

❖ **Minimaal behoud van huidige dienstverlening openbaar vervoer**

Buslijn 320 is de belangrijkste verbinding in het openbaar vervoer in Asten. Als gevolg van Corona heeft de provincie Noord Brabant en vervoersbedrijf Hermes de dienstverlening richting Helmond tijdelijk verlaagd. Het CDA wil dat de dienstverlening zo snel mogelijk terugkeert naar wat het eerder was. In een recente enquête laten veel inwoners ook weten, dat investeringen in het openbaar vervoer gewenst zijn. Meer en sneller openbaar vervoer naar met name Eindhoven is wenselijk.

❖ **Onderzoek ook alternatieven voor het openbaar vervoer**

Als op termijn investeringen in het openbaar vervoer niet rendabel worden geacht door de provincie (eigenaar van het openbaar vervoer), dan moet de gemeente Asten in samenwerking met de provincie en eventueel andere gemeenten in de regio kijken naar alternatieven voor het openbaar vervoer: projecten waarbij mobiliteit als een dienst wordt gezien: werken met mobiele apps waar inwoners auto's delen, apps met reisinformatie, samenwerkingsverbanden faciliteren tussen bedrijven om werknemers op de plaats van bestemming te laten komen.

❖ **Kom met een plan voor de laadinfrastructuur voor elektrische auto's**

Het reguliere verkeer en de transportsector verduurzamen in snel tempo. Dat betekent ook dat de gemeente Asten voorbereid moet zijn op deze transitie door bijvoorbeeld de laadinfrastructuur voor elektrische auto's op orde te hebben. Het CDA wil dat de gemeente Asten in de komende twee jaar een plan opstelt in samenwerking met specialisten uit onze gemeenschap om te zorgen dat Asten genoeg laadpalen heeft voor elektrische auto's.

❖ **Maak ook de komst van een tankstation met waterstof mogelijk**

Naast de opkomst van elektrische auto's wordt ook veel verwacht van op waterstof aangedreven auto's. Het CDA staat positief tegen de komst van een eventueel tankstation met waterstof om inwoners en de lokale economie te stimuleren om de overstap naar meer duurzaam aangedreven auto's te maken. Gelet op het type waterstofauto's, de gewenste bereikbaarheid en veiligheid ligt een locatie op het bedrijventerrein voor de hand.

7. VERDER BOUWEN AAN EEN BETROUWBARE OVERHEID

Het vertrouwen in de politiek wisselt de laatste jaren sterk. Discussies in de landelijke politiek of affaires als de toeslagenaffaire dragen daar in negatieve zin aan bij. Sowieso wordt al langere tijd door inwoners een kloof ervaren tussen de overheid en de gemeenschap. De gemeente en de lokale politiek kunnen alleen goed functioneren als inwoners juist vertrouwen hebben in de gemeentelijke aanpak en mee willen helpen om de kernen Asten, Heusden en Ommel nog leefbaarder te maken. Het CDA staat voor een betrokken overheid die zichtbaar en benaderbaar is voor inwoners en zorgt voor een veilige leefomgeving. Juist de lokale overheid als de meest dichtbij zijnde overheid heeft de taak de brug met inwoners te slaan.

Het CDA is zoals eerder aangehaald de partij die denkt vanuit de gemeenschap en die gemeenschap ook de ruimte en verantwoordelijkheid wil geven om zelf of samen met de overheid dingen te realiseren. In die zin onderstrepen wij als CDA de ingezette lijn van de gemeente Asten van 'Vitale Democratie'. Bij projecten en het maken van beleid moet de gemeente Asten actief de verbinding zoeken met inwoners en hen vragen om inbreng. De houding van de gemeente moet positief kritisch zijn: ja mits, in plaats van nee tenzij.

De voorbije jaren is er veel bezuinigd op de gemeentelijke financiën. De gemeente Asten kreeg namelijk te weinig geld vanuit de landelijke overheid om alle taken naar behoren uit te voeren. Het CDA Asten Heusden Ommel heeft voor bezuinigingen gestemd, omdat wij verantwoord met onze gemeentelijke financiën om willen gaan. We willen geen schulden maken. Wel is een deel van het spaargeld ingezet en zijn de woonlasten verhoogd om niet alles kapot te bezuinigen. De gemeentelijke financiën lijken zich de komende jaren positief te ontwikkelen en daarmee komt er weer ruimte om geld te besteden. Dat willen wij doen op basis van een uitgesproken ambitie. Om die ambitie te kunnen realiseren, moet ook gekeken worden naar uitbreiding van de ambtelijke organisatie: er moeten ook handen zijn om die uitgesproken ambitie op te pakken.

Een betrouwbare overheid zorgt ook voor een veilige woon-, werk- en leefomgeving. Feitelijk is veiligheid de primaire taak van de overheid om inwoners een fijn leven te kunnen bieden. Het CDA staat voor een sterke overheid die investeert in veiligheid en ook handhaving actief oppakt.

§ 7.1 Een veerkrachtig bestuur

❖ De gemeente Asten blijft een zelfstandige gemeente

Het CDA gelooft niet in het principe dat groter ook beter is. De gemeente Asten moet een zelfstandige gemeente blijven, die dicht bij haar inwoners staat.

❖ Werk nauw samen met andere gemeenten

Het is een utopie om te veronderstellen, dat de gemeente Asten zelf alle taken op zich kan nemen. De gemeente is verweven in tientallen samenwerkingsverbanden op terreinen als veiligheid, mobiliteit, milieu, afvalverwerking, zorg, arbeidsmarkt, economie, energie en klimaat. Het CDA is voorstander van intensieve samenwerking met andere gemeenten in de regio, waarbij kritisch gekeken moet worden naar het schaalniveau waarop samengewerkt moet worden. Hoe kleiner, des te beter om de democratische legitimiteit te waarborgen.

❖ **Staan voor een integer bestuur**

De gemeente Asten is gebaat bij integer handelen van alle betrokken politici en ambtenaren. Het CDA wil om die reden een duidelijk programma voor zowel lokale politici als ambtenaren, waarin integriteit de aandacht krijgt die het verdient. Een beetje integer bestaat niet. Inwoners, instellingen, collega bestuurders en ondernemers moeten kunnen vertrouwen op de gemeente Asten.

❖ **Stel opnieuw een bedrag voor de rekenkamercommissie vast**

De rekenkamercommissie onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door de gemeentebestuur gevoerde beleid. Met andere woorden: wordt het geld efficiënt en effectief ingezet? Dit controlemechanisme is voor de (lokale) democratie van belang, maar is jaren geleden afgeschaft vanwege de bezuinigingen. De politiek wilde destijds 'eerst in eigen vlees snijden'. Het CDA stond achter die keuze, maar nu er breed aandacht is voor betrouwbaar bestuur is het ook onze wens om hier weer structureel geld voor beschikbaar te stellen. Minimaal € 1 per inwoner, zodat er jaarlijks geld beschikbaar komt om indien gewenst onderzoek uit te voeren.

❖ **Straal ambitie uit: een andere en betere manier van profileren**

Vanuit inwoners en het bedrijfsleven wordt het imago van de gemeente Asten regelmatig als te behoudend bestempeld. Het is op de winkel passen en in mindere mate gezonde ambitie uitspreken. Door achterblijvende rijksinkomsten was het hebben van ambitie de voorbije jaren lastig en is de gemeente vooral een beheersorganisatie geworden. Door naar verwachting toenemende rijksinkomsten komt er opnieuw ruimte om te investeren. Het CDA pleit daarbij voor échte keuzes en niet alles een beetje te doen. Durf te kiezen, ben onderscheidend, ben trots op de resultaten en brengt dit ook zo naar buiten via PR en communicatie. Profileer Asten en zorg voor een betere beeldvorming.

❖ **De gemeente als resultaatgerichte organisatie**

De gemeente moet niet uitgaan van enkel de theorie, maar juist een gemeente zijn die in de geest van de wet handelt, zorgt voor praktische uitvoering en resultaatgericht is. Zorg voor concrete resultaten samen met inwoners, waardoor ook het vertrouwen in de lokale overheid toeneemt.

❖ **Plaats lokale doelen in een breder perspectief: Asten draagt bij aan...**

Werk als gemeente aan de herkenbaarheid van de dienstverlening door bijvoorbeeld de eigen taken te koppelen aan de Global Goals van de Verenigde Naties. Plaats in ieder geval onze inspanningen in een breder perspectief en haak aan op bijvoorbeeld subsidiemogelijkheden die er bij andere overheden zijn om als Asten bij te dragen aan bredere opgaven.

❖ **Ontwikkel een strategisch personeelsplan**

In een krappe arbeidsmarkt is het voor gemeenten, ook voor de gemeente Asten, niet eenvoudig om aan voldoende en geschikt personeel te komen. In de optiek van het CDA moet de gemeente Asten een strategische personeelsplan opstellen, waarin staat omschreven hoe de organisatie de juiste mensen weet te vinden en weet te behouden. In dat plan kan ook aandacht zijn voor het werken met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en het gericht aantrekken van jongeren door middel van stages of traineeship. Ook vragen wij aandacht voor de benodigde competenties. Bij nieuwe bestuursvormen en nieuwe taken horen ook medewerkers, die in staat zijn om die taken op te pakken. Trek daar desgewenst specifiek personeel voor aan.

❖ **Gebruik externe adviseurs beperken**

Minimaliseer het gebruik van externe adviseurs en bureaus. Gebruik hen enkel voor tijdelijke vervanging of als dit kwalitatief nodig is. Gebruik in andere gevallen meer de lokale kennis, die bij inwoners en ondernemers aanwezig is. Werk met hen samen vanuit het principe van vertrouwen, ben transparant en durf het gesprek aan te gaan.

❖ **Introduceer een audit-mechanisme**

Het CDA is positief over de kwaliteit van de ambtelijke organisatie, maar vindt ook dat een goede organisatie open moet (blijven) staan voor verbetering. Om die reden stellen wij voor dat er periodiek een brede audit wordt uitgevoerd naar de kwaliteit en kwantiteit van de ambtelijke organisatie om te zien of de dienstverlening nog op orde is of dat bijsturing wenselijk is.

❖ **Onderzoek de mogelijkheden om meer datagericht te werken**

De gemeente Asten moet de mogelijkheden onderzoeken om meer datagericht te werken om zodoende de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren. Voor de lokale overheid is veel informatie beschikbaar eventueel via regionale samenwerkingsverbanden. Gebruik die informatie actiever.

§ 7.2 Er zijn voor de inwoners, optimale dienstverlening

❖ **Maak de slag naar buiten: maak actiever de verbinding met inwoners**

Een betrokken overheid laat zich ook zien. Trek er fysiek op uit. Het CDA wil dat het bestuur en de ambtelijke organisatie nog meer dan nu het geval is zich op locaties laten zien. Het gesprek op locaties kan leiden tot beter beleid door gebruik te maken van kennis van anderen en op meer begrip voor de besluiten die worden genomen.

❖ **Klantvriendelijke vergunningverlening**

Het traject rondom vergunningsverlening is complex en door krapte op de arbeidsmarkt dreigen procedures langer te gaan duren (ook bij organisaties als de omgevingsdiensten). Er moet intern kritisch gekeken worden naar de nut en noodzaak van in te dienen documenten. Daarnaast vragen wij als CDA aandacht voor het goede gesprek aan de voorkant van het (complexe) proces tussen indiener en de gemeente. Dit bespoedigt het proces en de uitkomst van een aanvraag. Vergunningen die na drie jaar niet zijn gebruikt worden ingetrokken.

❖ **Bereik alle inwoners via meerdere communicatiekanalen**

De dienstverlening van de gemeente Asten richting haar inwoners moet niet enkel gericht zijn op het digitale spoor, maar juist de verscheidene mogelijkheden aanbieden om voor iedere inwoner toegankelijk te zijn: binnenlopen op het gemeentehuis, loketfunctie in het nieuwe gemeenschapshuis en via social media.

❖ **Adverteer actief via lokale media**

Het CDA wil in dezelfde frequentie en in dezelfde hoeveelheid blijven communiceren via de informatiepagina's in het Peelbelang en wil ook de voorlichtingsprogramma's via omroep Siris handhaven. Deze vormen van voorlichting bereiken veel inwoners, dragen om die reden ook bij aan het verminderen van de kloof tussen inwoners en overheid. Bovendien dragen de advertentie-inkomsten bij aan het behoud van lokale media, die de gemeente ook actief kunnen controleren.

§ 7.3 Burgerparticipatie als middel naar een nog betere gemeente

❖ **Ontwikkel een werkwijze rondom inwonersparticipatie**

Het programma 'Vitale Democratie' uit de toekomstagenda moet beter en structureler worden opgepakt. Het CDA wil dat de gemeente Asten een werkgroep formeert van raadsleden, ambtenaren, inwoners en ondernemers, die samen een meerjarig uitvoeringsprogramma ontwikkelen over de wijze waarop de gemeente Asten meer met inwonersparticipatie kan doen.

❖ **Verzamel betrokken en kundige inwoners bij projecten en beleid**

De gemeente kan ook een netwerkkaart ontwikkelen van inwoners met specifieke kennis op bepaalde terreinen en hen vragen om input te leveren bij bepaalde plannen en ontwikkelingen.

❖ **Formaliseer de positie van belangenorganisaties**

Het CDA wil dat officiële belangenorganisaties en verenigingen actief en vroegtijdig bij het beleid en belangrijke projecten van de gemeente Asten worden betrokken. Wij denken daarbij onder andere aan het Dorpsoverleg Heusden, de Dorpsraad Ommel, het IVN, de ZLTO, de OVA, ICAS.

❖ **Initieer een gesprek over de toekomst van Heusden**

In lijn met de kern Ommel wil het CDA dat na wordt gegaan of een brede leefbaarheidsdiscussie in de kern Heusden kan bijdragen aan het antwoord op de vraag wat de kern Heusden nodig heeft op aantrekkelijk te blijven. Op die manier ontstaat er van onderop een beeld over de toekomst van Heusden. Het CDA stelt als nadrukkelijke voorwaarde, dat dit initiatief vanuit de Heusdense gemeenschap komt en daar ook breed wordt gedragen.

❖ **Geef volop ruimte aan kleinschalige burgerinitiatieven**

Het CDA wil het budget voor kleinschalige burgerinitiatieven minimaal gelijk houden en middels communicatie in het Peelbelang en via sociale media inwoners oproepen om met nieuwe initiatieven te komen, die bijdragen aan een meer leefbare buurt of gemeente (zie voorbeelden als een beweegroute, een wandelpad bij de bijenvereniging, speelelementen op het Kosmosplein).

❖ **Behoud van grootschalige burgerinitiatieven**

De gemeenteraad heeft het voorbije jaar spelregels vastgesteld en geld beschikbaar gesteld voor grootschalige burgerinitiatieven (tussen de € 5.000 en € 50.000 per jaar). Het CDA wil in de komende raadsperiode vasthouden aan de recent gemaakte afspraken.

§ 7.4 In een veilige omgeving kunnen wonen, werken, leven

❖ **Breid de ambtelijke capaciteit op handhaving uit**

Inwoners verdienen het dat de gemeente optreedt tegen excessen, die het woon-, werk- en leefplezier bij inwoners verminderen. Op dit moment is er te weinig capaciteit beschikbaar om overal te handhaven. Het CDA vindt dat de ambtelijke capaciteit op het gebied van handhaving structureel moet worden uitgebreid. Handhaving dient consequent te worden uitgevoerd, zodat een gelijk en eerlijk speelveld tussen inwoners blijft bestaan. Het CDA wil dat intern bij de gemeente ook wordt gekeken naar het vereenvoudigen van regelgeving om het handhaven van regels ook behapbaar te houden.

❖ **Zet de strijd tegen ondermijning harder door**

Het vermengen van de boven- en onderwereld is al jarenlang een probleem. Deze ondermijning werkt ontwrichtend voor de samenleving, brengt mensen in gevaar en gaat soms ook ten koste van (financieel) kwetsbare inwoners. Voor het CDA is het klip en klaar, dat de gemeente zich moet blijven inspannen om ondermijning in samenwerking met politie en andere overheidsinstanties aan te pakken. Wij zien graag dat er in de komende raadsperiode meerdere projecten en/of pilots worden uitgevoerd door het uitvoeren van controles in leegstaande gebouwen, het meten van overmatig veel stroomgebruik en het inzetten van publiekscampagnes om het bewustzijn over dit probleem onder inwoners en ondernemers te vergroten.

❖ **Cybercriminaliteit: een nieuw probleem, vroegtijdig aanpakken**

De voorbije jaren zijn diverse bedrijven en overheidsinstanties slachtoffer geworden van (inter)nationale bendes, die systemen hacken in ruil voor losgeld. Het is een direct gevaar voor de dienstverlening van de gemeente, vitale processen kunnen dan niet meer worden uitgevoerd en privé-gegevens worden dan ontvreemd. Het CDA wil dat de gemeente Asten uiterlijk in 2023 een plan heeft opgesteld, bij voorkeur met andere gemeenten, om zich te wapenen tegen deze dreiging.

§ 7.5 Financieel gezonde gemeente investeert gericht en met ambitie

❖ **Lokale lasten stijgen zo min mogelijk**

Na jaren van bezuinigingen en lastenverhoging biedt de gemeentelijke begroting meer perspectief. Het is in onze optiek dan ook niet nodig om de lokale lasten de komende periode verder te laten stijgen met uitzondering van de besluitvorming die eerder heeft plaatsgevonden. Het gaat hierbij om de verhoging onroerend zakenbelasting (OZB) om de bestaande begroting sluitend te krijgen en de rioolheffing om investeringen op het gebied van klimaatadaptatie te kunnen betalen. Het CDA maakt nog één laatste uitzondering of kanttekening. De kosten voor het verwerken van afval stijgen en de raad neemt een besluit over het duurzaamheidsbeleid en daarmee ook over de afvalstoffenheffing. Dat besluit kan ook kostenverhogend werken met betrekking tot de afvalstoffenheffing. Wij willen dat hier de kosten voor de gemeente eerlijk worden doorbelast aan de inwoners met het uitgangspunt de vervuiler betaalt.

❖ **OZB voor verenigingen**

Sportverenigingen betalen OZB die in lijn ligt met wat bedrijven betalen. Dat vindt het CDA oneerlijk, omdat verenigingen geen geld verdienen en/of een winsttoegmerk hebben. Wij vinden dat verenigingen aangeslagen moeten worden net als particulieren, zodat zij minder geld kwijt zijn aan belastingen en meer kunnen investeren in de eigen vereniging.

❖ **Verhoging toeristenbelasting alleen onder voorwaarden mogelijk**

De toeristenbelasting blijft gelijk, tenzij uit een hoger ambitieniveau blijkt dat extra geïnvesteerd wordt in het toeristisch aantrekkelijker maken van de gemeente Asten. In dat geval moet extra geld uit de toeristenbelasting rechtstreeks naar die sector terugvloeien.

❖ **Verantwoord financieel beleid: investeer bewust en gericht**

De gemeentelijke begroting moet sluitend zijn en gericht zijn op specifieke ambities. Als er dan keuzes gemaakt moeten worden, dan moet er een prioritering zijn, zodat de belangrijkste (investerings)uitgaven gedaan kunnen worden. Het CDA is geen voorstander van 'kruimelen' of het gebruiken van de kaasschaaf. De gemeente verdient dat er duidelijke keuzes worden gemaakt. Benoem daarbij bewust wat er wél wordt gedaan. Het financiële beleid is meer dan alleen een sluitende begroting hebben, straal ambitie uit.

❖ Vreemd vermogen onder voorwaarden aantrekken

Op de financiële markt is het lenen van geld goedkoop. Het CDA is normaliter geen voorstander van het lenen van geld, maar in deze bijzondere tijd kan het verstandig zijn om vreemd vermogen aan te trekken voor grote specifieke uitgaven. Wij staan dan ook open voor een agressiever investeringsbeleid mits dit goed onderbouwd is en de positie van Asten versterkt.

❖ Ben scherp op het binnenhalen van subsidies, sta open voor nieuwe financieringsvormen

Het financiële beleid van Asten is degelijk. In de huidige tijd zijn er nieuwe vormen van financiering of vormen, die meer de aandacht verdienen. Ben als gemeente Asten scherp op het binnenhalen van subsidies en onderzoek of nieuwe vormen van financiering zoals *crowdfunding* of co-creatie (met bijvoorbeeld bedrijven) mogelijk is.

